Դ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 945 ՈՒՐԲԱԹ 27 ՓԵՏՐՈՒԱՐ 1887 (Ն. Տ.) 11 ՄԱՐՏ 1887 14 ՃԷՄԱԶԻՒԼ ԱԽԸՐ 1304

20 ՓԱՐԱ (ԾՆՈՐ ՏՆՕՐԻՆՈՒԹԻՒՆ)

ՆԱՄԱԿ ԿԱՄ ՈՐ ԵՒ ԻՑԷ ԳՐՈՒԹԻՒՆ ՊԷՏՔ Է ՈՒՂՂԵԼ
ԱՌ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԳՐԻ
Ղալաթիա, Նորատունկեան-խան

[illegible] غلطه‌ده نورادونكيان خانده [illegible]
[illegible] غزته‌سى اداره‌سنه

Direction du journal AREVELK
Noradounghian Han, Galata
CONSTANTINOPLE

ԱՐԵՒԵԼՔ

ՕՐԱԳԻՐ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԵՒ ԱԶԳԱՅԻՆ

20 ՓԱՐԱ (ԾՆՈՐ ՏՆՕՐԻՆՈՒԹԻՒՆ)

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Կ. Պոլսոյ համար	Տարեկան	գումարն արծաթ		160
» »	Վեցամսեայ	»	»	80
» »	Եռամսեայ	»	»	40
Գաւառաց » եւ օտարական				
Թղթատարով տարեկան		»	»	240
Գաւառաց համար եւ օտարական				
Թղթատարով վեցամսեայ		»	»	120
Օտար երկիրներ, [illegible]			ֆրանկ	56
»	վեցամսեայ	»		28

Դիւրա ղրկուած [illegible] Տնօրէնութեան վրայ է. խմբագրութեան ղրկուած [illegible] կամ գրութիւնք եւ չ'առնուիր.

Les annonces sont reçues à l'Eastern Agency place Karakeuy Deirmen Han Constantinople.

Կ. ՊՈԼԻՍ, 27 ՓԵՏՐՈՒԱՐ, 1887

ԱԶԳԱՅԻՆ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ

ՌՈՒՍԱՀԱՅՈՑ

ԿՐՕՆԻ ՈՒՍՄԱՆ ԽՆԴԻՐԸ

Իրազեկ բարեկամ մը Կովկասայէն փետր. 12 Թուով հետեւեալը կը գրէ մեզ.

«Անշուշտ յայտնի է Ձեզ արդէն այն նոր կարգադրութիւնը, որ Ռուսիոյ «Ժողովրդական Լուսաւորութեան» Նախարարն հրատարակել էր, պատուիրելով որ հայազգի աշակերտները պարտաւոր են կրօնը սովորել ռուսերէն լեզուով: Այդ կարգադրութիւնը մեծ աղմուկ և վրդով յառաջ բերաւ Ռուսիոյ Հայերի մէջ. Թեմական Առաջնորդները չիմանալով ինչ ընթացք բռնել, դիմեցին յանուն ժողովրդեան Վեհափառ Մակար Կաթուղիկոսին, և հրահանգ խնդրեցին: Վեհ. Հայրապետը ի մեծ ուրախութիւն համայն հայ ժողովրդեան, փութաց ի լուծումն բոլոր տարակուսանաց հրատարակել մի Կոնդակ, որով հրամանագրուած է որ կրօնի դասատուութիւնն անպատճառ հայերէն լեզուով պէտք է լինի, ինչպէս և եկեղեցական պատմութեանն, և Առաջնորդներն պարտաւոր են հսկել որ այդ կանոնը ճշդութեամբ գործադրուի:

Այդ Կոնդակի հիման վրայ, Թեմական Առաջնորդները փութացին բացասել և մերժել Ուսումնարանական շրջանի Հոգաբարձու Պ. Եանովսկու առաջարկութիւնը, եւ խստիւ պատուիրեցին բոլոր կրօնուսոյց հոգեւորականներին, որ ոչ ոք չը համարձակէ կրօնը և եկեղեցական պատմութիւնը արքունի դպրոցներում ռուսերէն աւանդել:

Հայրապետական Կոնդակի ճիշդ պատճէնը ուղարկեմ Ձեզ ընդ սմին ի հրատարակութիւն:

* * *

Առաքիկ նամակագրին յիշած Կոնդակը.

ԿՈՆԴԱԿ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԻՆ

«ՄԱԿԱՐ ԾԱՌԱՅ ՔՐԻՍՏՈՍԻ և անհասանելի կամօքն Աստուծոյ Եպիսկոպոսապետ և Կաթուղիկոս ամենայն Հայոց, Ծայրագոյն Պատրիարք Համազգական Նախամեծար Աթոռոյ Արարատեան Առաքելական Մայր Եկեղեցւոյ Սրբոյ Կաթուղիկէ Էջմիածնի, Գերապատիւ Կառավարչի Թեմին Հայոց . . . Սրբազան . . . Արքեպիսկոպոսի, ողջոյն Հայրական սիրոյ:

«Առ յայտարարութիւն Ձեր ի 15 Ներկայ յունվար ամսոյ ընդ համարաւ 5՝ տամք գիտել Գերապատուութեան Ձերում և որոց ընդ Ձեզ են կրօնուսոյց քահանայք, զի դասաւանդութիւնն Քրիստոնէական կրօնի ըստ դաւանութեան Հայաստանեայցս Եկեղեցւոյ՝ նոյն և Եկեղեցական Պատմութեանն՝ անշուշտ պարտի լինել ի հայ բարբառ՝ յամենայն ուսումնարանս՝ վասն հայազգի աշակերտաց, և հսկողք ի վերայ որպիսաբար դասատուութեանց՝ լիցին Գերապատիւ Առաջնորդք և կամ ի նոցունց կարգեալ բանիբուն հոգեւորականք:

«Արժան համարիմք ծանուցանել Գերապատուութեան Ձերում, զի սոյնօրինակ հրահանգ տուեալ է և Գերապատիւ Առաջնորդին Վրաստանի և Իմերեթիոյ ի լուծումն տարակուսանաց նորին:»

ՄԱԿԱՐ ԿԱԹՈՂ. ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ
Համար . . .
Ի 27 յունուարի 1887 ամի
Ի Ս. Էջմիածին

* * *

Այս գրութիւնք խնդիրն ըստ բաւականին չեն լուսաբաներ տակաւին: Խնդիրն այն է թէ, կառավարական նոր տնօրինութիւնը բուն ազգային-եկեղեցական վարժարաններո՞ւն կը վերաբերի, թէ պետական ուսումնարանաց միայն: Յայտնի է թէ Ռուսահայոց ղաւակունք կրօնագիտութիւն կ'ուսանին ո՛չ միայն իրենց ազգային-եկեղեցական վարժարանաց մէջ, այլ նաեւ պետական վարժարանաց մէջ: Ենթադրենք թէ Ղալաթա-Սէրայի կայսերական Լիսէին մէջ հայ աշակերտք արտօնութիւն ունենային կրօնագիտութեան դասեր առնլու հայ քահանայէ մը: Արդ, միեւնոյն բանը չպիտի լինէր եթէ Տէրութիւնն հրամայէր որ իւր դպրոցին մէջ իւր Թոշակաւ դաս տուող այս քահանայ պետական լեզուով դասախօսէ, և կամ եթէ Տէրութիւնը հրամայէր թէ, օրինակի համար, մեր բոլոր Թաղային վարժարանաց մէջ կրօնագիտութիւնը պետական լեզուաւ աւանդուի: Խնդիր է ուրեմն գիտնալ թէ Ռուսահայոց մէջ եղածն առնցմէ ո՞րն է: Պետական տնօրինութիւնը լոկ պետակա՞ն դպրոցներուն համար է թէ նա՛եւ ազգային-եկեղեցական դըպրոցներուն համար: Այս վերջին ենթադրութիւն բոլորովին անհաւատալի է, և ցարդ առնուած տեղեկութիւնք, որչափ և [illegible] որոշապէս թէ Տէրութեան հրամանը մեր վարժարանաց համար լինի.(*) Բայց Մակար Կաթողիկոսին վերոյգրեալ Կոնդակին մէջ այս կէտ լաւ չէ բացատրուած: «Յամենայն ուսումնարանս» բացատրութիւնը նա՛և պետական վարժարաններու վերաբերիլը կը գտնենք մեր յարգոյ Թղթակցին գրութեան մէջ, որ կը ծանուցանէ թէ Առաջնորդք փութացին մերժել Կովկասի Կրթական Վերատեսուչ Պ. Եանովսքիի պահանջումը թէ պետական դպրոցներու մէջ եկեղեցական պատմութիւն և կրօնագիտութիւն աւանդող հայ քահանայք ռուսերէն դասախօսեն: Որովհետեւ այս քահանայք Առաջնորդներուն իշխանութեան ներքեւ են, հրաման ընդունէր են Առաջնորդներէն որ ըստ առաջնոյն հայերէն դասախօսեն: Այս նորագոյն տեղեկութենէ կ'երեւի թէ կառավարութեան տնօրինութիւնն ո՛չ միայն իրականութիւն մ'ունի, այլ նաեւ արդէն պայքար մը բացած է ի մէջ ազգային-եկեղեցական բարձրագոյն իշխանութեան և կայս. Կառավարութեան: Զարմանալի է միայն որ կառավարութեան տնօրինութիւնն, եթէ օրէնքի ոյժ ունենալ սահմանուած էր, ցարդ պաշտօնապէս չէ հրատարակուած Ռուսիոյ լրագրաց մէջ, և հետեւապէս Էջմիածնի Արարատին և Տփղիսի լրագրաց մէջ չենք գտներ զայն: Կ'երեւի թէ ռուս պաշտօնեայք կ'ուզեն այս նոր փորձն առանց շատ աղմկելու [illegible] գործադրելով լմնցնել: Եթէ Ռուսահայք կ'ընեն՝ աղէկ: Բայց գոհ ենք տեսնելով թէ ո՛չ Վեհափառ Մակար Կաթողիկոս, ո՛չ ալ Ռուսահայոց Առաջնորդք Եանովսքիներու Թակարդին մէջ իյնալու հակամէտ չեն:

(*) Կը յիշուի թէ 1884 փետր.ի Կրթական Նոր Օրէնքին մէջ, որ ինչ ինչ «բացառութեամբ» ի գործ դրուած է անկէ ի վեր, յատուկ յօդուած մը կ'ապահովէր թէ, բաց ի ռուսական լեզուէ, ռուսական պատմութենէ և ռուսական աշխարհագրութենէ, ուրիշ ամեն առարկայք հայերէն պիտի աւանդուին ըստ առաջնոյն:

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԵՐԵԿԻ ՍՈՒՐՀԱՆԴԱԿ

(ՄԱՐՏ 4ԷՆ ՄԻՆՉԵՒ 8 ՄԱՐՏ.)

ԱՊՍՏԱՄԲՈՒԹԻՒՆ

Ի ՊՈՒԼԿԱՐԻԱ

Սօֆիայէ մարտ 5 Թուով կը հեռագրէ Թայմզի Թղթակիցը թէ, Սիլիստրէի եւ Ռուսճուգի ապստամբական շարժումը զսպուելուն հակառակ, Խնամալութեան վիճակը շատ դէշ է: —Ռիզա պէյ կը պահանջէ պատերազմական ռուս Նախարարի մը անուանումը:

—Բելկրատ, 6 մարտ. Ռուս լրագիրք Պուլկարիոյ դէպքերուն վրայ մեծ զգուշութեամբ կը խօսին: Ամէնքն ալ կ'ըսեն թէ արդի տագնապը վայրկեանէ ի վայրկեան կրնայ պահանջել մի- [illegible] թէ միջամտող Տէրութիւնը պիտի լինի Թուրքիա:

—Թայմզի Թղթակիցը Պուքրէշէ կը կը հեռագրէ մարտ 4ին. «Ռուսճուգի ապստամբական փորձը զսպուեցաւ օրինակելի խստութեամբ: Ապստամբք բոլորովին ընկճեցան, և անոնցմէ շատեր փախան Ռումանիա: Սոքա շատ կը զարմանան իրենց անյաջողութեան վրայ, զի կը կարծէին թէ ժողովուրդն իրենց կողմը պիտի բռնէր: Միայն ի Ռուսճուգ 200 վիրաւորեալք և սպաննեալք կան: Ի Ֆիլիպէպօ ապստամբողք կ'ըսեն ամենքն ալ թէ պահապան զօրքն հրացանի կրակով կ'ողողէր փողոցները: Ռումանիա մտնող փախստականք կը ղրկուին Պուքրէշ, ուսկից կը տարուին Սուլինա, Ռումանիոյ լեռանց մէջ:

—«Սիլիստրէի ապստամբներն եւս տակալի կերպիւ պատժուեցան: Ապստամբութեան մասնակցող քանի սպաներ փախան [illegible], բայց ձերբակալուեցան, և նոցա վրայ գտնուեցան Թուղթեր որք կը ցուցնեն թէ Պ. Պ. Քարավէլոֆ, Զանով և Զանքով մասնակից էին դաւին: Բոլոր շարժումը կազմել է Պէնտէրեւ, որ ի Պալարաշի ձերբակալուելով, Պուքրէշ բերուեցաւ: Սիլիստրէի սպաննելոց և վիրաւորելոց թիւն ի սկզբան ծանուցուածէն շատ աւելի է: Պուլկար զօրքերը շատ լաւ վարուեցան, անընդհատ կրակ տեղացուցին, և հալածեցին ապստամբներն ամեն ծակի մէջ: Կը լսենք թէ ո՛չ եւս երկիւղ կայ ապստամբութեան ճարակման: —Պէնտէրեւ երկար ժամանակ մը բան չպիտի կրնայ ընել. զի ռումէն կառավարութիւնը դատի ենթարկած է զնա՝ բարեկամ Պետութեան մը (Պուլկարիոյ) դէմ դաւադրելուն համար Ռումանիոյ հողին վրայ: Ռումանիա ապաստանող Պուլկարաց զէնքերը կ'առնուին: Նոքա դժուարութիւն մ'են Ռումանիոյ համար, բայց բարեկարգ ընթացք մ'ունին:»

—Սօֆիայէ մարտ 4ին կը հեռագրուի առ Թայմզ. Պ. Պ. Քարավէլով, Նիքիֆորով, Զանով և այլ 22 անձինք ձերբակալուեցան: Զինուորական օրէնք (պաշարման վիճակ) հաստատուեցաւ աստ: Սօֆիա հանդարտ է: Մեծ բազմութիւն մը հաւաքուեցաւ Պ. Ստամպուլովի բնակարանին առջեւ, և կեցցէներով յիշեց անոր անունը, մինչեւ որ դուրս ելաւ: Պ. Ստամպուլով քանի մը խօսք ըսաւ, խնդրելով բազմութենէն որ ցրուի, և խոստանալով թէ Կառավարութիւնը պիտի կատարէ իւր պարտականութիւն: Մեղսակցութեամբ ամբաստանեալներուն համար բարիք մ'է ձերբակալել զանոնք. զի եթէ դուրսը մնային, հաւանօրէն ժողովուրդը կը բզկտէր զանոնք: Տիկին Քարավէլով, (գիտուն, աշխատասէր և համակրելի կին, որ անգլիերէնէ ի պուլկարերէն տնտեսագիտական և իմաստասիրական երկեր կը թարգմանէ,) այս առաւօտ փողոցի մէջ սուլեցաւ ժողովրդէն, և վազելով գնաց տունը մտաւ: Իւր խնդրանօք, պահնորդ դրուեցաւ իւր դրան առ- [illegible] ման այնչափ շուտ զսպուելն արդիւնք էր հեռագրատան գրագրի մը աչալրջութեան, որ Բրիստէվ գնդապետին յարուցած շարժման լուրն առնլով, փութաց հեռագրել ի Սօֆիա: Տասն վայրկեան յետոյ, ապստամբք կոխեցին եւ գրաւեցին հեռագրատունն: Եթէ տասն վայրկեան յապաղէր հեռագրոյն առաքումը, Սօֆիա գործը ժամանակին չպիտի կրնար իմանալ, և ապստամբութիւնը պիտի զօրանար: Գնդ. Բրիստէվ կռնակէն զարնուեր է իւր իսկ մարդոց կողմէ:

—Նոյն Թղթակից կը հեռագրէ նաեւ. Սիլիստրէի ապստամբութիւնը զսպուեցաւ շնորհիւ տեղական ժողովրդեան, որ ոտք ելաւ Բրիստէվ գնդապետին դէմ: Երբ օգնական զօրք հասաւ, ապստամբութիւնը գրեթէ զսպուած էր արդէն: Գնդապետը, ժողովուրդն ահաբեկելու համար, բերդէն Թնդանօթ արձակել տուաւ քաղաքին վրայ, բայց այս բան առաւել եւս զայրացուց ժողովուրդը: Բոլոր Թնդանօթաձիգներն որք ամբաստանեցան թէ կրակ ըրած էին՝ հրացանի բռնուեցան: Գնդապետն երկիցս փախչիլ փորձեց, բայց իւր իսկ մարդոց միջոցաւ յանձնուեցաւ իշխանութեան, ծանրապէս վիրաւորեալ:

—Մարտ 4ին, Սօֆիայի մէջ Տէրութեանց քաղաքական գործակալներէն ոմանք խնդակցութիւն յայտներ են առ Պ. Ստամպուլով, ապստամբական շարժման նուաճմանն առթիւ:

—Պուլկարիոյ մէջ խռովութեանց ծագման վրայ, սերպ կառավարութիւնն որոշեց զօրք ղրկել պուլկարական սահմանագլուխը: Կ'ըսուի մինչեւ իսկ թէ պահեստք ի զէն պիտի կոչուին:

—Պուլկարական խռովութեանց լուրն առնլուն պէս, ռումէն կառավարութիւնը քանի մը զօրագնդեր ճամբայ հանեց, անմիջապէս Տոպրուճայի սահմանագլուխն երթալու համար: Այս կերպիւ Պուլկարիոյ սահմանք երեք կողմէ գրաւեալ են օտարազգի զօրքերէ: Հարաւային կողմն, օսմ. զօրք համախմբեալ են Արեւ. Ռումելիի սահմանաց վրայ. արեւմտեան կողմը՝ սերպ զօրք, և արեւելեան կողմը՝ ռումէն զօրք:

—Տուլչայէ (Տոպրուճա) խումբ մը զինեալ Պուլկարք մեկներ են՝ Պուլկարիա մտնելու համար, ուր պիտի աջակցին Խնամակալութիւնը տապալել ուզողներուն:

ԴԱՒԱԴՐԱՑ

ՀՐԱՑԱՆԻ ԲՌՆՈՒԻԼԸ

Պուքրէշ, 7 մարտ.—Ռուսճուգի Զինուորական Ատենին նախագահեց Անտոբէվ Հարիւրապետն ռահվիրայից. Հինգ քաղաքային մարդիկ դատապարտեցան հնգետասանամեայ շղթայակապ աշխատութեան: Զինուորականք ի մահ դատապարտեցան: Ֆրանսայի, Գերմանիոյ և Աւստրիոյ հիւպատոսք բողոքեցին այս զինուորականաց հրացանի բռնուելուն դէմ: Գերմանիոյ հիւպատոսը բողոքեց ձերբակալեալ ռուսահպատակաց դատի ենթարկուելուն դէմ.—Դատապարտեալ զինուորականք հրացանի բռնուեցան շաբաթէն կիրակի լուսնալու գիշերն, առտուան դէմ, Ռազկրատի կառուղւոյն վրայ: Հրացանի բռնուողներն էին Ուզունով հազարապետը, Բանով հազարապետը, Զելենիկերով Հարիւրապետն, չորս ենթասպայք, փաստաբան Թոմաս Քարճէվ և Ստեփօ:

—Վիէննա, 7 մարտ. Ի Ռուսճուգ դատապարտելոց հրացանի բռնուիլը մեծ տպաւորութիւն մ'ըրաւ Վիէննայի մէջ: Կառավարական լրագիրք կը կարծեն թէ անկարելի է որ Ռուսիա, պուլկարական Խնամակալութեան կողմէ այսչափ գրգռուելէ յետոյ, անտարբեր կարենայ մնալ:

—Սօֆիա, 6 մարտ. Պաշտօնական Լրագիրը կը ծանուցանէ թէ ի մահ դատապարտեալ ութ պուլկար սպայք առտուն հրացանի բռնուեցան: Մահապարտ Պանովն յանձնուեցաւ գերման հիւպատոսին: Սպայից հրացանի բռնուելէն յետոյ, գերման հիւպատոսը ծանուցագիր մը ներկայեց կառավարութեան, յայտարարող թէ, Պուքրէշի ռուս հիւպատոս Պ. Հիդրովոյի տուած ծանօթութեանց համեմատ, զէն ի ձեռին գտնուած սպայներէն եօթն, որոց երկուքն՝ Ուզունով և Բանով՝ հրացանի բռնուեցան, Ռուսահպատակ էին, եւ Ռուսիոյ դեսպանը կը պահանջէր որ պուլկար Կառավարութիւնն ըստ այնմ վարուէր անոնց հետ: Կառավարութիւնը պատասխանեց թէ, բաց ի Պուլման հարիւրապետէն, միւս բոլոր մահապարտք Պուլկար էին, ո՛չ միայն զի այս բան հանրածանօթ էր, այլ նաեւ զի դատապարտեալներն իրենք դատարանին առջեւ յայտարարած էին թէ Պուլկար են ազգութեամբ և հպատակութեամբ: Կառավարութիւնը գթութեամբ վարուիլ որոշեց միւս քաղաքային և զինուորական դատապարտելոց հետ:

—Լոնտոն, 5 մարտ. Սըր Ճ. Ֆէրկիւսըն, ծանուցանելով Երեսփ. Ժողովոյն թէ Սիլիստրէի և Ռուսճուգի շարժումները զսպուած են, յաւելց թէ այժմ հանդարտութիւն կը տիրէ Պուլկարիոյ մնացեալ մասին մէջ:

ՌԻԶԱ ՊԷՅԻ ՊԱՀԱՆՋՈՒՄՆԵՐԸ

Սօֆիա, 5 մարտ. Ռիզա Պէյ ընդունուեցաւ Խնամակալներուն և արտաքին գործոց Նախարարին կողմէ. յետոյ այցեր տուաւ քաղաքական գործակալներուն: Պէյը կ'ըսէ թէ երկուց կուսակցութեանց կը յանձնարարէ համաձայնիլ, միօրինակ հիմնագիր մը յօրինել, և Ռուսիոյ բարեհաճութիւնն ըստանալ՝ այժմէն ինչ ինչ զիջումներ ընելով Ռուսիոյ ինքնասիրութեան: Ռիզա Պէյ կը պահանջէ մանաւանդ որ ռուս բանակէն զօրավար մը Պուլկարիոյ պատերազմական Նախարար անուանուի, և կը յարէ թէ յետոյ պիտի նշանակէ միւս զիջումները զորս Խնամակալութիւնը պարտի ընել: Պուլկար Կառավարութիւնը պատասխանեց Ռիզա Պէյին թէ Խնամակալութիւնն իւր անցեալ ընթացքով ցոյց տուած է աշխարհի թէ ո՛րչափ փափաքող է Ռուսիոյ հետ համաձայնելու, թէ ի Կ. Պոլիս Խնամակալութեան գործակալն ընդունած էր ներկայացեալ ամեն զիջումները, ցորչափ համաձայն էին Պուլկարիոյ շահուն, և թէ շատ յոյս ունի Ռիզա Պէյի բարի տրամադրութիւններէն, որոյ խորհրդոց հետեւելու պատրաստ է: (Մ. Օրիէնթալ)

—Մ. Օրիէնթալ, որ ռուսական աղբիւրներէ կը ստանայ իւր լուրեր, իւր երեկի Թուով բացարձակապէս կը հերքէ այն լուր թէ Ռուսիա Տէրութեանց առաջարկեր է խառն բանակաւ մը գրաւել տալ զՊուլկարիա, բարեկարգութիւնը վերահաստատելու համար:

ԱՐՏԱՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԵՐԵԿԻ ՍՈՒՐՀԱՆԴԱԿԱՒ ԱՌՆՈՒԱԾ

ՃԻԶՈՒԻԹԱՑ Միաբանութեան պետ Հայր Պէքս մարտ 5ին մեռաւ ի Հռոմ: Այս բարձրաստիճան եկեղեցական, որ ազդեցութիւնը մեծ եղաւ Կաթոլիկ Եկեղեցւոյն վրայ, մանաւանդ Պիոս Թ.ի ժամանակ, և որ ժողովրդական լեզուին մէջ «Սեւ պապը» կը կոչուէր,

---

—)(53)(—

ԹԵՐԹՕՆ ԱՐԵՒԵԼՔԻ

ԺԻՒԼ ՎԷՐՆ

ՀԻՆԳ ՇԱԲԱԹ ՕԴԱՊԱՐԻԿՈՎ

ԵՐԿՐԱԽՈՅԶԱԿԱՆ ՈՒՂԵՒՈՐՈՒԹԻՒՆ
ԵՐԵՔ ԱՆԳԼԻԱՑԻՈՑ ՅԱՓՐԻԿԷ

ՊՍԱԿԵԱԼ Ի ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ՃԵՄԱՐԱՆԷՆ

ԳԼՈՒԽ ԼԲ.

Գոռնուի մայրաքաղաքը —Պիտտիոմահաց կղզիներն —Անգղարծիւք —Տոքթորին երկիւղներ. —Նախազգուշութիւնք. —Օդին մէջ յարձակում մը —Պատեանին պատառումն —Անկումն —Վսեմ անձնուիրութիւն —Լճին հիւսիսային եզրը.

Զատ լճին հասնելէն ի վեր՝ Վիքթորիա հոսանքի մը հանդիպած էր, որ առաւել յարեւմտակողմ կը վարէր: Քանի մ'ամպեր կը մեղմացնէին յայնժամ ցերեկին տօթը: Միանգամայն քիչ մ'օդ կ'զգացուէր լճին ընդարձակ տարածութեան վրայ: Բայց ժամը մէկին միջոցներն, օդապարիկը, լճին այն մասը շեղակի կտրելով՝ վերստին ցամաք երկրին մէջ յառաջացաւ եօթն-ութ մղոն չափ:

Տոքթորն ի սկզբան դժգոհեցաւ Վիքթորիայի այս ուղղութենէն, բայց յետոյ գոհ եղաւ երբոր տեսաւ ի հեռուստ զՔուքա, Պոռնուի հռչակաւոր մայրաքաղաքը: Կըրցաւ պահ մը նշմարել զայն, իւր ճերմակ կաւէ պարիսպներով շրջապատեալ. քանի մը Թանձրաշէն մզկիթներ բարձրացած էին բազմաթիւ նարտի քուէններու մէջէ, որք արաբաց տուները կը կազմէին: Տանց գաւիթներուն եւ հրապարակաց մէջ արմաւենիներ եւ հարիւր ոտնաչափէն աւելի լայն գմբեթաձեւ զաղաթներով խժէնիներ բուսած էին: Փոյթ գիտել տուաւ թէ այն վիթխարի հովանեակները պատշաճ համեմատութիւն մ'ունէին արեւուն ճառագայթից բոցաւառ ջերմութեան հետ, եւ Նախախնամութեան համար յոյժ հաճելի եզրակացութիւններ հանեց ատոր:

Քուքա իսկապէս երկու որոշ քաղաքներէ կը բաղկանայ, «Տէնտալով» բաժնուած, որ երեք հարիւր ձողաչափ լայնութեամբ ծառուղի մ'է, յածախեալ հետեւակներով ու ձիաւորներով: Մէկ կողմը կը սիրայ հարուստ քաղաքն իւր բարձր եւ օդաւէտ տուներով, միւս կողմը կը խռնի աղքատ քաղաքը, տխուր համախմբութիւն ցած եւ կոնաձեւ հիւղակներու, որոց մէջ անկիւնաց կը տուայտի Թշուառ ժողովուրդ մը, վասն զի Քուքա վաճառաշահ կամ արուեստագործ քաղաք մը չէ:

Քէննէտի՝ դաշտային Էտիմպուրկի մը նմանեցուց զայն իւր երկու զատ քաղաքներով:

Բայց հազիւ ուղեւորք կրցին ըմբռնել զայս տեսարան. հակառակ հով մը, որ այդ երկրին յատուկ եղող օդային փոփոխակա- [illegible]

(Շարունակելի)

յուզեալ ու խորախորհուրդ կեանք մը վարած է. Հայր Պեքս ճիզուիթաց պետ էր 1853 էն ի վեր. այս երկար պաշտօնավարութեան նման շատ քիչ կը յիշուի ճիզուիթաց տարեգրութեանց մէջ. Այս յարատեւ և կանոնաւոր ուղղութեան հպատակելով, ճիզուիթք մեծապէս օգտուած են, և ասոր շնորհիւ է որ իրենց ազդեցութիւնը զօրացած է յԱւստրիա և անգլիախօս երկրաց մէջ. Հայր Անտերլետի, որ զուիցերացի է, կը յաջորդէ Հայր Պեքսի, որ պելճիքացի էր.

—ԱՆԳԼԻԱ. Վիքդորիա Թագուհին ապրիլ 4ին Էքս-լէ-Պէն պիտի երթայ ուր պիտի մնայ բիր տասնեօթն օր. Ն. Վեհափառութիւն ապա Գերմանիա պիտի երթայ և երեք օր անդ մնալէ յետոյ Անգլիա պիտի վերադառնայ.

—Բրիտանական բանակին ընդհանուր հրամանատար Գէմպրիճի դուքսն, խնջոյքի մը մէջ ատենաբանութիւն մ'ընելով, ըսեր է թէ հարկ անհրաժեշտ է որ Անգլիա աւելցնէ իւր սպառազինութիւններն և պաշտպանողական միջոցներն. «Երկրի մը առեւտրական բարօրութիւնը կախումն ունի իւր ապահովութենէն, և այդ ապահովութիւնը ձեռք բերելու համար պէտք է որ մարդ կարող լինի կատարել իւր զինուորական պարտականութիւնը. Պէտք չէ թէեւ ակնարկ մը նետել օտար պետութեանց սպառազինմանց վրայ. Օդին մէջ բան մը կայ. Այս տեսակ տագնապալից վիճակի մը մէջ, ճշմարիտ յիմարութիւն կը լինի միջոցներ ձեռք առնուլ որոց հետեւանքը լինի նուազեցնել մեր բանակին արժէքը.»

—Իռլանտայի Նախարար Սըր Միքայէլ Հիքս-Պէչ հրաժարական տուեր է. Երկու նշանաւոր բժիշկներէ և ակնաբոյժէ մը ստորագրեալ գիր մը կը հաստատէ թէ Սըր Մ. Հիքս-Պէչի երկու աչերուն վրայ վարագոյր իջեր է և իւր առողջութիւն, որ արդէն խանգարուած է, մեծապէս կը վնասուի եթէ շարունակէ զիւր պաշտօն. Նորա յաջորդն է երեսփոխան Պ. Արթուր Պելֆուր, քեռորդի Լորտ Սալզպըրիի.

—Խումբ մը զինեալ հրձիգներ կրակի տուեր են շտեմարաններ և շէնքեր Պոսքիլի (Իռլանտա) շրջակայքը. Բոլոր գիւղերն, Պոսքիլ և շրջակայ գիւղերը բոցերէն լուսաւորուած էին. Հրձիգներն յաջողեր են փախչիլ. Ոճրին պատճառն ան է թէ ագարակապանք ամենք վճարած էին իրենց վարձքն հակառակ իռլանտացի յեղափոխականաց կամքին.

—ՌՈՒՍԻԱ. Այս պահուս Բեդերսպուրկ կը գտնուին Վարշաւիոյ կառավարիչ զօրավար Կուրքօ, Վիլնայի կառավարիչ զօրավար Գօչանօֆ, Օտեսայի կառավարիչ զօրավար Ռուբ և Քիէվի կառավարիչ զօրավար Տրէնդէլէն. Այս բարձրաստիճան զինուորականաց ներկայութիւնն ի Բեդերսպուրկ ուշադրութիւն կը գրաւէ.

—ԻՏԱԼԻԱ ԵՒ ՀԱԲԵՇԱՍՏԱՆ. Մասուայէ առնուած վերջին լուրեր կը ծանուցանեն թէ Ռաս-Ալուլա 400,000 թալեր, այսինքն 60,000 եգիպտական ոսկի կը պահանջէ ազատ արձակելու համար իտալացի չորս գերիներն. Այս գումար, եգիպտական ոսկիով, 512 քիլոկրամ և 640 կրամ ծանրութիւն ունենալով, ըսել թէ Ռաս-Ալուլա իւր չորս գերիներուն ազատութեան համար անոնց ծանրութեան կրկնապատիկն ոսկի կը պահանջէ. — [illegible] կը ծանուցանէ թէ կատարեալ հանդարտութիւն կը տիրէ ի Մասուա և շրջակայքը. Ամեն պարագային մէջ, ապրիլ ամսէն սկսեալ այդ կողմերը տիրող անտանելի տաքն անհնար կ'ընէ զինուորական գործողութիւններն մինչեւ յառաջիկայ աշուն.

—ԳԵՐՄԱՆԻԱ. Բօզէնի մէջ հրեք լեհ ընկերվարականք եւս ձերբակալեցան. մինչեւ ցարդ ձերբակալեալ անձանց թիւն է ինն.

—ՌՈՒՄԱՆԻԱ. Պատերազմական Նախարարութիւնն շրջաբերական մը ղրկեր է բոլոր զինուորական բժշկաց, որպէս զի առաջին նշանին պատրաստ լինին միանալու իրենց զօրախմբոց. Պուքրէշի ամրութեանց աշխատութիւնք փութոյ պնդութեամբ յառաջ կը տարուին. Հինգ հարիւր զինուորական դերձակներ այս պահուս կ'աշխատին կառավարութեան գործանոցաց մէջ պահեստի զօրաց համար համազգեստ պատրաստելու. Տոպրուճայի և Պուլկարիոյ սահմանակից պահապան զօրաց թիւն աւելցուեր է.

—ԳԵՐՄԱՆԻՈՅ նորընտիր 379 երեսփոխանք հետեւեալ կուսակցութեանց կը պատկանին. 98 ազգային-ազատականք, 95 կաթոլիկք, 79 պահպանողականք, 36 կայսերականք, 27 յառաջդիմականք, 15 Ալզասցիք, 12 Լեհք, 11 ընկերվարականք, 3 Գուէլֆեանք, 2 ազատականք առանց յարմանակցելու ո և է խումբի և 1 Դանիացի.

—ՍԵՐԲԻԱ. Պատերազմական գործոց նախարար Հօրվադովիչ զօրավարին սահմանին վերակազմութեան ծրագիրը ամբողջովին ի բաց թողուեր է Պուլկարիոյ խռովութեանց պատճառաւ. Պուլկարիոյ սահմանակից պահապան զօրաց թիւն աւելցուեր է. Կ'ըսուի թէ պահեստի զօրքերն ի զէն պիտի կոչուին ընդ հուպ.

—ՏԱՆԻՄԱՐՔԱ. Դահաժառանգ իշխանին կնոջ, Լուիզ իշխանուհին մանչ զաւակ մը ծնաւ. Իշխանազն ամուլին եօթներորդ զաւակն է այս.

ԱԶԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԱՏԵՆԱԿԵՏԱՑ ԴԻՒԱՆ

Ատենապետաց Դիւանն երէկ վերստին նիստ ըրաւ ի Ղալաթիա և իւր խորհրդակցութիւնները շարունակեց օրուան խնդրոյն վրայ. Սոյն գումարման ներկայ էր նաեւ Քաղաքական Ժողովոյ Ատենապետ Վսեմ. Նուբեան Էֆէնտի.

Ատենապետաց Դիւանն երէկ գիշեր եւս մասնաւոր գումարում մ'ունեցաւ ի Բերա, և այսօր, ինչպէս յայտնի է, ժամ 6ին Ազգ. Պատրիարքարան կ'երթայ ուր հրաւիրեալ են կրօնական ու Քաղաքական Ժողովներն որոց իւրաքանչիւրին հետ առանձինն պիտի բանակցի համաձայնութիւն գոյացնելու համար.

Այս խորհրդակցութիւններէ յետոյ, Ազգ. Ժողովոյ Մայր Դիւանն, Ատենապետաց Դիւանն, ու Վարչութեան կրկին Ժողովոց կողմէ կարգեալ պատգամաւորութիւն մը Ամեն. Տ. Ցարութիւն Ս. Պատրիարք Հօր պիտի ներկայանան.

Եգիպտոսի ազգայինք 142 ոսկւոյ և 59 ղրուշի գումար մը հաւաքելով ի նպաստ Արզումանեանի հրկիզելոց՝ Ազգ. Պատրիարքարան ղրկած են.

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ԾԱՆՈՒՑՈՒՄ

Փոխանորդարանէ Ազգ. Պատրիարքարանի

Բնիկ Տարօնցի, այլ Կեղւոյ Պալի գիւղի մէջ ամուսնացեալ, երեսուն և հինգամեայ, անձամբ և դիմօք [illegible], հասակաւ բարակ և բաւական երկայն, շիկահեր, կապուտաչեայ, [illegible] անծանօթ [illegible] յոտարութեան [illegible] ազգային անյայտ եղած է.

Կը յանձնարարուի որոց ազգային, որ եթէ [illegible] մասին [illegible], հաճին ծանուցանել Ազգ. Պատրիարքարանի Փոխանորդարանին ի գիտութիւն.

26 փետրվար 1887

ԹՇՈՒԱՌՆԵՐՈՒ պատկերազարդ տպագրութեան երրորդ հատորն հրատարակուելէն յետոյ, բաւական ժամանակէ ի վեր զանազան պատճառներով չորրորդ հատորի տպագրութիւնը դադրած էր. բայց հրատարակիչն՝ Նշան Կ. Պէրպէրեան էֆէնտի այժմ վերստին ձեռնարկած լինելով մնացեալ հատորներու հրատարակութեան, փոյթ է թէ ընթերցասէր հասարակութեան դոյզն ինչ քաջալերութեամբ ամբողջովին աւարտել պիտի յաջողի.

ԹՇՈՒԱՌՆԵՐԸ պիտի բաղկանայ 10 հատորէ, որոց ՉՈՐՐՈՐԴ հատորն եւս հրապարակ ելաւ երէկ.

Տասն հատորի բաժանորդագրութեան գինն է 100 ղրշ. կանխիկ վճարելի, իսկ հրատարակուելէ յետոյ մէն մի հատոր 14 ղր.

Թերթ առ թերթ ձեռքէ չի ծախուիր.

Բաժանորդագրութեան համար պէտք է դիմել, հրատարակիչն Տպարանը, Կ. Պոլիս, Էսկի Զաբթիէ Ճատտէսի, թիւ 65.

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՀԱԳԳԸ ՓԱՇԱ

Պրուսայի Նորընտիր կուսակալ Հագգը փաշա այսօր իւր պաշտօնատեղին կ'ուղեւորի.

Ի Բ. ԴՈՒՌՆ

Անգլիական արտասովոր պատուիրակ Սըր Հ. Տ. Ուոլֆ երէկ Բ. Դուռը գնաց և տեսակցեցաւ Բարձր. Մեծ-Եպարքոսին հետ.

—Պ. Պ. Վիլլըմիչ և Սդոյկով եւս երէկ Բ. Դուռը գնացին և տեսակցեցան արտաքին գործոց Նախարարի խորհրդական Վսեմ. Տաուտ Էֆէնտիի հետ.

Նոյնպէս աւստրիական դեսպան Պ. Գալիչէ տեսակցութիւն մ'ունեցաւ երէկ Արտաքին գործոց Վսեմ. Նախարարին և խորհրդական Վսեմ. Տաուտ Էֆէնտիի հետ.

—Աւստրիական դեսպանատան խորհրդական Պ. Վէպլէնօ որ Բորդուգալի աւստրիական դեսպան անուանուած է, երէկ Բ. Դուռը գնաց և Նախարարաց ու բարձրաստիճան պաշտօնատարաց ոմանց հետ տեսակցելով իւր հրաժեշտի ողջոյնը մատոյց. Պ. Վէպլէնօ մօտ օրէն իւր նոր պաշտօնատեղին պիտի ուղեւորի.

ԱԶԴԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

Այս առտու Թուրք լրագրաց մէջ հրատարակուած է Տպագրական Տեսչութեան հետեւեալ պաշտօնական ազդարարութիւնը.

«Տպագրական Տեսչութիւնը նկատելով որ Ճէրիտէ-ի-Հավատիս իւր վերջին թիւերէն միոյն մէջ անձնապանութեան վերաբերեալ յօդուած մը հրատարակած է որ իսլամական կրօնի հակառակ հատուածներ կը պարունակէ և նկատելով որ թէ՛ կրօնապէս և թէ՛ քաղաքականապէս անճահ և աններելի են իսլամական կեդրոնին մէջ հրատարակեալ լրագրաց ոմանց այն յօդուածներն որք իսլամական կրօնի հաւատալիքներն ուրանալու և արհամարհելու բնութիւնն ունին, խստիւ կը ծանուցանէ որ յետ այսօրիկ բոլոր լրագիրք զգուշանան հանրային մտքերը գրգռող այս տեսակ յօդուածներ հրատարակելէ.»

ԱՍԻԱԿԱՆ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻՔ

Երէկի Վառնայի շոգենաւով մայրաքաղաքս հասաւ ո՛չ թէ Պ. Ցանին, այլ նորա կազմած դրամատարց խըմբին ներկայացուցիչ Պ. Լիյօն. Պ. Ցանին Բարիզէն հեռագրած է Հանրօգուտ շինութեանց նախարարութեան թէ 1,000,000 ոսկւոյ կանխավճարն յանձնուած է արդէն որոշեալ դրամատան. Թէ ասիական երկաթուղեաց շինութիւնն արտօնող կայս. հրամանագրի ելնելէն անմիջապէս յետոյ այդ գումարէն 400,000 ոսկին պիտի յանձնուի օսմ. գանձուն, իսկ 600,000 ոսկին պիտի վճարուի ա'յն ժամանակ երբ արտօնատարաց յանձնուի Հայտար-Փաշա Նիկոմիդիոյ գիծն եւ հողային աշխատութեանց ձեռնարկուի Նիկոմիդիայէն անդին եւ Մուտանիայի ու Պրուսայի միջեւ.

ՑՈՒՑՆ ՎԱՐԺԱՊԵՏՔ

Ֆար տիւ Պոսֆոր իւր երէկի թուով կը յայտնէ թէ հանրագիր մ'ստացած է, բազմաթիւ յոյն վարժապետներէ ստորագրեալ, որք իրենց այժմեան աղքատ և անկարող վիճակին մէջ գթութիւն և կարեկցութիւն կը հայցեն. Մեր Ղալաթիոյ պաշտօնակիցը Տ. Դիոնէսիոս Պատրիարքին և Ֆէնէրի վարչական ժողովոյն ուշադրութիւնը կը հրաւիրէ այս խնդրոյն վրայ որոյ նպաստաւոր ելք մը տրուիլը բարերար ազդեցութիւն մը պիտի ունենայ կ'ըսէ, յոյն երիտասարդութեան դաստիարակութեան վրայ, և որովհետեւ յոյնք ալ, մեզ նման, հանգստեան թոշակի սնտուկ մը չունին վարժապետաց համար, Ֆար կ'առաջարկէ որ Պատրիարքարանն յոյն մեծատանց առատաձեռնութեան կոչում ընէ գումար մը հաւաքելու համար որ անկար վարժապետաց համար հանգստեան սնտուկի մը հաստատման ծառայէ.

Կրթական Նախարարութեան որոշմամբ [illegible] կրթական տնօրէն անուանեցաւ Նէճիպ պէյ որ մէկ քանի օրէն իւր պաշտօնատեղին պիտի ուղեւորի.

—Դատական Նախարարութիւնը նկատելով որ արդարութեան եւ իրաւանց հակառակ է որբերու պահանջները գանձելու համար տրուած Շէրիի վճռագրոց տուրքը նոցա ստացուածքներէն առնուլ, որոշած է որ յետ այսօրիկ այդ տուրքը գանձուի այն պարտատէրներէն որք կը դժկամակին իրենց պարտքը վճարել եւ այսպէս այլ և այլ ծախուց տեղի կուտան վճռագրոց պատրաստութեամբ.

—Անհիմն կը կարծուի այս օրերս շրջած այն զրոյց, թէ Սոֆիայի գերմանական գործակալ Պառօն տը Թիէլման պաշտօնանկ պիտի լինի.

—Ռուսճուքէն կը գրեն թէ այն սպայից մէջ որք սպաննուեցան մարտ 2ի ապստամբութեան միջոցին, կը գտնուէր նաեւ Ռոպերդ Քոլէճի նախկին աշակերտներէն Նիքօլա Մադէօֆ հարիւրապետն. Այս սպայ որ հազիւ քսան-հինգ տարեկան կար, զինուորական լաւ կրթութիւն մ'ստացած էր օտար երկրի մէջ եւ խնամակալութեան հակառակ կուսակցութեան կը պատկանէր. Նիքօլա Մադէօֆ եղբայրն էր Պ. Բէդէր Մադէօֆի, երբեմն պաշտօնեայ Կ. Պոլսոյ անգլ. նամակատան եւ այժմ խնամակալութեան կողմէ գոմիսէր Ռուսճուք-Վառնայի երկաթուղւոյ գծին վրայ եւ թղթակից Լ. Հէրըլտի ի Ռուսճուք. (Մօն. Օրիանթալ)

—Սերպիոյ Նաթալի Թագուհին հաւանաբար Կ. Պոլիս պիտի այցելէ մօտերս. Ն. Վեհափառութիւն յառաջիկայ շաբթու մէջ պիտի մեկնի Պելկրատէն տալմացիական ծովեզերքն այցելելու համար, Միրամէրի ճամբով, յետոյ Քորֆու և անտի Աթէնք պիտի երթայ ուր արքայական գերդաստանին հիւր պիտի լինի և վերադարձին մայրաքաղաքս պիտի անցնի.

—[illegible] մէջ կը կարդանք.

«Պ. Համիլդըն Լէնկ՝ Տայրա Սանիէի Վարչութեան նոր քննիչը (Նախորդ ընդհ. տնօրէն Օսմ. Բէժիին) պայմանագիր մը կնքեց որուն համեմատ պիտի ստանայ. 1. տարեկան 2500 անգլ. ոսկւոյ թոշակ մը, 2. տարեկան 500 ոսկի, երբ լրացուցիչ մասն իւր թոշակին զոր պիտի ստանայ երկու տարուան մէջ, 3. հաստատման ծախուց համար 1300 ոսկւոյ անմիջական վճարում մը. Ըստ պայմանագրին, Բ. տարին լրանալէ յետոյ, Պարտուց Վարչութեան գործիչներուն նման, թոշակն 2000 ոսկւոյ պիտի իջեցուի. Արդ, պայմանագրի պայմանաժամը կը լրանայ 1890 տարւոյ առաջին վեցամսէին, և հաստատման ծախուց պատրուակաւ վճարուած գումարին նպատակն ոչ այլ ինչ է բայց եթէ տարեկան 3,000 անգլ. ոսկւոյ թոշակ մ'ապահովել Պ. Համիլդըն Լէնկի.»

—Օսմ. Թղթատարական վարչութիւնը կը ծանուցանէ հասարակութեան, թէ բաց ի երկուշաբթի եւ շաբաթ աւուրց աւստրիական շոգենաւով ղրկուած թղթատարէն, այսուհետեւ ամեն հինգշաբթի օր եւս Վառնայի ճամբով սուրհանդակ մը պիտի ղրկուի յԵւրոպա և յԱմերիկա, Լոյտ ընկերութեան շոգենաւուց միջոցաւ. Նամակները պիտի ընդունուին միջօրէէն յետոյ մինչեւ ժամ 3½ (Ը. Ե.).

—Մոնիթէօր առջի օրը ծանուցած էր թէ Ս. Պապն յանձնարարած է Հռոմէական Հայոց Պատրիարք Ազարեան Գերապայծառին՝ խնդրել վէհ. Սուլթանէն որ Թուրքիոյ մէջ գտնուած ճիզուիթաց վարժարանք, որք փակուած էին օսմ. իշխանութեանց ձեռամբ, վերաբացուին. Նոյն թերթը իւր երէկի թուով կ'ըսէ թէ յիշեալ վարժարանք արդէն բացուած են կայս. հրամանաւ.

—Յայտնի է թէ երկար ժամանակէ հետէ խնդիր մը կայ Երուսաղէմայ անգլիքան եպիսկոպոսութեան նկատմամբ. այս խնդիր լուծուած է այժմ ջնջմամբ այն դաշնագրոյն որոյ համեմատ Բրուսիա և Անգլիա յանձն առած էին հաւասարապէս հոգալ այդ եպիսկոպոսութեան ծախքը. Յետ այսօրիկ այդ երկու պետութիւնք ուրոյն ուրոյն եպիսկոպոսներ պիտի անուանեն. Քանթըրպըրիի և Եօրքի արքեպիսկոպոսունք և Լոնտոնի եպիսկոպոսն իրենց կողմէ աթոռակալ անուաներ են զՏ. Պլայթ որ «Երուսաղէմայ և Արեւելից եպիսկոպոս» ի տիտղոսը պիտի կրէ և տարեկան 1500 անգլ. ոսկի թոշակ պիտի ստանայ Մեծին Բրիտանիոյ կողմէ.

—Ընկիւրիէն առեւտրական և երկրագործական Նախարարութեան ուղղեալ հեռագիր մը կը յայտնէ թէ արջառական ժանտախտ ծագեր է գաւառին մէջ ուր սաստկութեամբ կը տարածուի և անասնաբոյժերու առաքումը կը խնդրէ փութանակի. Յիշեալ Նախարարութիւնը նախընթաց օր մասնագէտ պաշտօնեայ մը ղրկեց յԸնկիւրի, հիւանդութեան տեսակը ճշդելու և պէտք եղած միջոցները ձեռք առնելու համար.

—Վերջերս Սելանիկի ոստիկանութեան ուղղեալ մասնաւոր նամակներ կ'ազդարարէին թէ յունական առագաստանաւ մը, Զօրատարա անուն [illegible], Պիրէօսէն յիշեալ նաւահանգիստը պիտի փոխադրէր մեծաքանակ վառօդ ու փամփուշտ և փամփուշտ պատրաստելու գործիներ. Եւ արդարեւ, նշանակեալ առագաստանաւը Սելանիկի առջեւ հասնելով, տեղւոյն ոստիկանապետ Իպրահիմ էֆէնտի, քանի մը պաշտօնէից հետ առագաստանաւուն վրայ կ'երթան քննութիւն մը կատարելու, սակայն նաւաստիք հազիւ կը նշմարեն զանոնք և ահա կ'սկսին ծով թափել յեցուն պարկեր որք շատ ծանր կ'երեւէին. Հետեւաբար նաւուն մէջ կասկածելի առարկայ մը չի գտնուիր. Յանժամ Իպրահիմ էֆէնտի լողորդներ ծով իջեցունելով, յատակը խուզարկել կուտայ. լողորդք երեք պարկ կը գտնեն, փամփուշտով լի, և մէկ պարկ մ'որ փամփուշտ պատրաստելու գործիներ կը պարունակէր. Այս կերպով կը գրաւուին 40,000 պարապ փամփուշտք հրացանի համար և 74000 հատ ռէվօլվըրի համար. այս վերջնոց 66,000ը պարապ էին իսկ 80,000ը լեցուն. Կատարուած քննութիւններէն յայտնուած է թէ այդ փամփուշտք և գործիներ Յունաստանի մէջ շինուած են, յանձնարարութեամբ Սելանիկի բնակիչներէն Նուրի էֆէնտիի որ ձերբակալուած է. Միեւնոյն օրը քաղաքին մէջ լուր ելած էր թէ Մէքսիմէ ընկերութեան շոգենաւ մը Պիրէոսէն կուգար, երկու սնտուկ ռէվօլվըր պիտի հանէր Նուրի էֆէնտիի հասցէին, սակայն այս նպատակաւ կատարուած խուզարկութիւնք ապարդիւն մնացած են.

—Ֆրանսական դեսպանատան թարգմաններէն Պ. Ֆլէման Հիւար արձակուրդով Փարիզ ուղեւորեցաւ.

—Յառաջիկայ երկուշաբթի օր Ումպէրդօ Թագաւորին ծննդեան տարեդարձը լինելով, ընդունելութիւնք պիտի լինին իտալական դեսպանատան մէջ ի Բերա.

—Անցեալ շաբթու Բերա, Աք փողոցը սափրիչ Պ. Տանիէլի տան հրկիզման միջոցին, յիսնամեայ կին մը բոցերու մէջ մնալով այրած էր. Նախընթաց օր [illegible] յայտնի եղաւ այս արկածն, երբ [illegible]ները մոխիրներու մէջ, քարերու ներքեւէն գտնուեցաւ խեղճ կնոջ դիակը. Գլուխը անջատուած էր վիզէն եւ մարմինը [illegible] ոսկորաց կոյտ մը դարձած.

—Աղեքսանդրիայէն կը գրեն թէ Շիպին-էլ-Գանաթր կոչուած տեղւոյն շրջակայքը [illegible] հնութիւն մը գտնուեր է [illegible] հողի մը վրայ. Գործաւորք հողը փորած ժամանակնին անոնցմէ մին արծաթ [illegible] օղակ մը գտնելով [illegible] թէ երկաթեայ փոքր օղակ մ'է [illegible] երկրորդ հայտնուածին, ներքեւ բազմաթիւ ոսկի դրամներ, ԺԱ. դարէն մնացած, որոց մէկ կողմն արձանագրուած էր, արաբերէն լեզուաւ «Մէկ Աստուած կայ միայն եւ Մուհամմէտ է իւր Մարգարէն»: Միւս կողմը գրուած էր «Սուլթան Խալիլ, որդի Սուլթան-էլ-Նասէրի». Տեղական իշխանութիւնք իրողութիւնն իմանալով, պաշտօնեայ մը ղրկեր են գիւտի վայրը, սակայն մինչեւ անոր ժամանումը, գործաւորք և անցորդք իրենց մէջ բաժնած, սպառած էին ոսկի դրամները.

—Կայս. բժշկական վարժարանի տարրալուծութեան ուսուցիչ տեղակալ-գնդապետ Խուզէր պէյ, որ իւր վրայ վիրաբուժական գործողութիւն մը կատարել ուզելով վզին երակները կտրած և թէ կոյր զարմանին ենթարկուած էր այժմ բոլորովին առողջացած է և իւր պաշտօնատեղին կը յաճախէ.

—Կայս. պալատան Ֆէրիգ Հանուզելով Նէճիպ փաշայի կինն երէկ մեռաւ. Յուղարկաւորութիւնը պիտի կատարուի այսօր.

ԹՐԱՄՈՒԷՅԻՑ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
Կ. ՊՈԼՍՈՅ

ԱԶԴ

Կ. Պոլսոյ Թրամուէյից Ընկերութեան Վարչական Խորհրդոյ որոշմամբ և Հիմնական Կանոնագրի 32, 33 և 40րդ յօդուածոց տրամադրութեանց համաձայն, բաժնետարաց սովորական ընդհանուր ժողովն 1887 մարտ 19|31ին հինգշաբթի օր միջօրէի ժամ 2ին պիտի գումարի Թրամուէյից Ընկերութեան կեդրոնատեղին, Ղալաթիա, Բէրչէմպէ-Բազար, Սաամճըլար խան.

Այս Ընդհանուր Ժողովոյ ներկայ գտնուիլ ուզող բաժնետարք պարտին գումարումէն տասն օր առաջ իրենց բաժնեթուղթերն յանձնել Ընկերութեան Սնտուկին, իսկ օտար երկիրներ բնակող բաժնետարք առ Պ. Պ. Ժ. Գամոնտօ և Ընկերութիւն, Բարիզ, Լաֆայէթ փողոց, թիւ 31 (37րդ յօդուած Հիմնական Կանոնագրի.)

Օրակարգն, որոյ վրայ ընդհանուր ժողովը վիճաբանել կոչուած է, հետեւեալ կերպիւ որոշուած է.

Ա.— Բաժնետարաց հաւանութեան ենթարկել մինչեւ 1886 դեկտեմբեր 31 փակուած հաշիւներն, հաշուեկշիռներն և ցուցակներն.

Բ.— Որոշում մը տալ Վարչական խորհրդոյ առաջարկին վրայ ի մասին բաժնեթղթոց ջնջման.

Գ.— Բաժնետարաց հաւանութեան ենթարկել Վարչական խորհրդոյ սա առաջարկը թէ «Նիւթեղինաց յանձնաժողով Դրամագլխոյ» գլխուն պէտք է անցունել շահը, 1886ի տարեշրջանին իւրոց բաժնեթղթոց [illegible] համար հարկ եղած գումարը մէջէն վերցունելէ յետոյ.

Դ.— Նոր անդամներ ընտրել վարչական խորհրդոյ երկու անդամոց տեղ որք պաշտօնէ կ'ելնեն Հիմնական կանոնագրի 18րդ և 21րդ յօդուածոց համաձայն.

ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆ

ՀԵՌԱԳՐԱԼՈՒՐՔ

ԱԺԱՆՍ ՌՈՒԻԹԸՐ

ԵԳԻՊՏԱԿԱՆ ԽՆԴԻՐ

Լոնտոն, 8 մարտ

Արտաքին գործոց նախարարութեան խորհրդական Սըր Ճ. Ֆէրկիւսըն Երեսփոխանաց ժողովոյ մէջ պատասխանելով Պ. Պրատլոյի առաջարկին, որ մերժէր Սըր Տ. Ուոլֆի պաշտօնին ծախուց համար առաջարկեալ վարկն, ըսաւ. «Սըր Տ. Ուոլֆի պաշտօնին համար փոխանակեալ թղթակցութիւնք ի մօտոյ պիտի բաշխուին երեսփոխանաց. Անգլիացի զօրաց և անգլիական կառավարութեան Եգիպտոսէ ելնելը կախումն ունի սա իրողութենէն թէ մինչեւ ո՛ր աստիճան պիտի կրագործուին այն բարենորոգմունք որոցմով միայն կարելի է ինքնօրէնութիւն տալ եգիպտական կառավարութեան. Ոչ մէկ տէրութիւն ընդդիմացած է Սըր Տ. Ուոլֆի առաջարկութեանց և թէեւ տակաւին ինչ ինչ պայմաններ առաջարկած են իրենց հաւանութիւնը տալու համար, սակայն այդ պայմաններ անգործադրելի են.»

ԱԺԱՆՍ ՀԱՎԱՍ

Լոնտոն 10 մարտ

Անգլիոյ Պանքան 5½ % որոշեց իւր տոկոսի սակագինը.

ԱՆԳԼԻՈՅ ՊԱՆՔԱՆ

Լոնտոն, 10 Մարտ

Անգլիոյ Պանքային շաբաթական հաշուեկշիռը՝ նախորդ շաբթուան հաշուեկշռոյն հետ բաղդատմամբ, հետեւեալ տարբերութիւնները ցոյց կուտայ.

Պատրաստ մետաղադրամ— յաւելում—անգլ. ոսկի	358,000
Փոխանակագիրք և այլ թղթ. Թէր— յաւելում—անգլ. ոսկի	1,700,000
Պանքնոթք ի պահեստ— նուազում—անգլ. ոսկի	650,000
Պահեստի դրամոց համեմատութիւնն յանձնառութեանց հետ	48 7/8 %

ԴՐԱՄԱԿԱՆ
ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՊՈՐՍԱ

Ղալաթիա, 27 փետրվար

ԸՆԹԱՑՔ ԱՐԺԵԹՂԹՈՑ

Օսմանեան Քօնսօլիտէ

	Դահեկան
Երէկ երեկոյ գոց. (Մնաց. Ե.)	14 27
Պորսայի գոցուելէն վերջը	14 27
Բերայի մէջ	— —
Այսաւուր բացուեցաւ Սէրի Գ. կ.	14 25
Բարձրագոյն գին .... »	14 26
Նուազագոյն » .... »	14 25
Կէս օրին .... »	14 26

ԻՍԹԻԳՐԱԶԸ ՏԱԽԻԼԻ

Երէկ երեկոյ		38 12
Այս առաւօտ	(Գ. Կ.)	38 10
Կէս օր	» »	38 10
Փոխառութիւն 1858) » 1862)	Ա Սէրի	21 20
» 1860) » 1863) » 1872)	Բ »	13 30
» 1865) » 1869) » 1873)	» Գ.	14 2

ԽՆԻՖԻԷ Եգիպտական

Երէկ իրիկուն գոցուեցաւ	79 2
Այս առտու բացուեցաւ Գ. Կ.	80
Կէս օրին	80

ԲԱԺՆԵՏՈՄՍՔ

Սօսիէթէ ժէնէրալ	Գ. Կ.	Անգլ. Լ.	3 10
Գրէտի ժէնէրալ	Գ. Կ.	Օսմ. »	6 2
Պանք տը Գօնս	»	»	5 10
Սօս. Շըմէն է վալէօր...	»	»	3 15
Թրամուէյ.....................	»	»	280
Ռումէլի երկաթուղի		Ֆր.	32 75
Օպլիկասիոն տը Բրիօրիթէ		»	—
Բաժնեթուղթ Լափիոնի		»	74

ԸՆԹԱՑՔ ԴՐԱՄՈՑ

Օսմանեան ոսկի	Ղրշ. ...	100
20 Ֆրանքնոց	» ...	88
Անգլիական ոսկի	» ...	111 8
Բօլ իմփէրիալ	» ...	90 20
Քրէմից	» ...	51 20
Ռուպլի թղթադրամ..........................	» ...	10 6
» արծաթ	» ...	78 20
Ֆիօրին	» ...	— —
Մէճ. արծ. (տարբ.)	» ...	107 31
Վէյնոց	» ...	102 20
Հինգնոց	» ...	102 20
Մէթալիք	» ...	98 30
Թասֆիէ	» ...	20 35

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՊՈՐՍԱ

Լոնտոն, 10 Մարտ, ժամ 5 վայր. 15 երեկոյ

Անգլ. քօնսօլիտէ			101 1/8
Օսմ.	»	Սէրի Գ. բացուեցաւ	13 1/2
»	»	» գոցուեցաւ	13 5/8
»	»	» Ա.	21 1/2
»	»	» Բ.	13 7/8
Օ	»	» Գ.	13 3/8
Օթօման 1871			70 1/4
Փոխառութիւն 1877			82 1/4
Պանք Օթօման			9 5/8
Ռուսական փոխառ. 1873			92 7/8
Եգիպտական միացեալ (Իւնիֆիէ)			72 1/4
» առանձն. (Բրիվիլէժիէ)			95 7/8
Տայրա Սանիէ			69 1/8
Ռումանիա (փոխառ. Բօչիլտ)			92 3/4
Հունգարական պարտամուրհակ 4 %			— —
Փոխանակութիւն Բարիզի վրայ			— —

Վիեննա, 10 Մարտ, ժամ 4 երեկոյ

Փոխանակութիւն Լոնտոնի վրայ	128 50
Օսմանեան երկաթուղի	15 50

Բարիզ, 10 Մարտ, ժամ 3 վայր. 45 երեկոյ

Ֆրանսական Ռանթ 4 1/2 %			109 27 1/2
»	» 3 %		80 85
Օսմանեան քօնսօլիտէ Սէրի Գ. բացուեցաւ			13 77 1/2
»	»	» գոցուեցաւ	13 82 1/2
»	»	» Բ.	14
»	»	» Գ.	14
Օսմանեան երկաթուղի			31 62 1/2
» Բէժիի բաժնեթուղթք			— —
Պանք Օթօման			495
Գրէտի Լիոնէ			553 75
» Ֆօնսիէ			1372 50
Բաժնետոմս Լիոնի			1252 50
Սուէզի Ջրանցք			1997 50
Ռուսական 5 % 1877 ի			99 3/4
Իտալական Ռանթ			96 77 1/2
Եգիպտական միացեալ			368 75
Սպանիական (արտաքին)			65 1/8
Բրիօրիթէ Թիւրք			352 50
5 % Հելլէնական			306 25
Չէք Լոնտրայի վրայ			25 39

ԲԱՐԻԶ ԲԹԻԹ ՊՈՒՐՍ

Բարիզ, 10 Մարտ, ժ. 10 վ. 30 երեկոյ

Ֆրանսական Ռանթ 4 1/2 %	— —
Օսմանեան քօնսօլիտէ	13 77 1/2
Եգիպտական	368 75

ՄԵԾԱԳՈՒՄԱՐ ԿՏԱԿ ՄԸ

ՏՐԱՊԻԶՈՆ, 17 փետր. 1887

Անցեալները Վանայ Սանդխտեան վարժարանի ընկերութենէն նամակ մի ստացած էի յՕտեսա ղրկելու համար, որոյ հասցէն էր «Գրիգոր աղա Սարգիսով»: Ինձ գրած չէին թէ՛ ո՛վ էր Գրիգոր աղա Սարգիսովը, եւ թէ՛ ի՛նչ բանի համար էր գրուած նամակն. Միայն թէ կանուխ լսած էի որ Օտեսայի մէջ բնակող մի հայ կտակ արած ունի, եւ Վանայ Սանդխտեան վարժարանին եւս նոյն կտակէն մասն նուիրած ունի, ուստի նամակի եկած տեղէն եւ հասցէէն ենթադրելով, մասնաւոր նամակ մի եւս ես գրեցի Գրիգոր աղային, շնորհակալութիւն մատուցանելով իրեն՝ Վանայ Սանդխտեանց անունով՝ իբրեւ վանցի, օրհնութիւն կարդալով իրեն՝ այդպիսի բարի զգացմանց եւ բարի նպատակի համար՝ իբրեւ հայ եւ Հայաստանեայց Ս. Եկեղեցւոյ պաշտօնեայ.

Չեմ կարծեր թէ այնքան քաղցր տպաւորութիւն գործած լինի իմ գրածս առ Գրիգոր աղայն, որքան ես զգածուեցայ անոր գրածէն. Ահա կ'ուղարկեմ նոյն նամակին եւ իւր կտակագրոյն պատճէնը, խնդրելով որ Արեւելքի մէջ հրատարակէք. Թուցէ արդէն միանգամ հրատարակուած է կտակը, զոր ես չէի տեսած, բայց թէ է եւ թէ չէ, օգտակար է հրատարակուիլը. ընթերցողները կ'օրհնեն զինքն, եւ թող օրինակ լինի Սէրէպրէննիքով Գրիգոր աղայն բազում հայոց, որոց ծննդավայրն օտար, ազգանունն օտար, գտնուած տեղն օտար, խօսած լեզուն օտար, բայց հոգին, մարմին եւ արիւնը հայ, զգացմամբ, մտածմամբ և արդեամբ հայ. «Պէն հագիգաթ երմէնիիմ, վէ տինիմէ տէ գավի, անճագ տիւլիմիզի պիլմէյօրում, վէ գալմըշըմ պէօյլէ . . .»: Այս, եւ իւր այս ճշմարիտ հայութիւնը, հայկական կրօնից հաստատութիւնը, ազգային լեզուն չփոխելը՝ եղեր է պատճառ իւր հօրը վաստակ 34,000 րուբլին ի կենդանութեան կտակել Ազգային վարժարանաց: Թող օրինակ առնուն Արժ. Տր. Գրիգոր քահ. Խորասանճեանցէն՝ մեր շատ քահանայք, որոց կը հանդիպին սէրէպրէննիքօֆները, եւ իրենց շնորհքը ցոյց տան բարերարներ ընծայել Ազգին: Օրհնեա՛լ աղա Գրիգորն, օրհնեա՛լ Տր. Գրիգորն: Ի վերջոյ Ամեն. Ս. Պատրիարք Հօր եւ Ամեն. Խրիմեան Ս. Հայրիկին ուշադրութիւնը կը խնդրեմ, որ մին կոնդակաւ, եւ միւսն նամակաւ օրհնէնքագիր շնորհէն յիշեալ պատուական անձին, եւ ես կամ եւ մնամ աղօթարար:

ԳԱՐԵԳԻՆ ԵՊՍ. ՍՐՈՒԱՆՁՏԵԱՆՑ

* *

Պատճէն Նամակի

Սրբազան ազիզ Փէտէր Գարեգին
(Տրապիզոն)

Սուրբ Աջիըդը էօբէբէք պիլտիրիրիմ սիզլէրէ քի, մէքթուպունուզու գապուլ էթտիմ պու այըն 4 ւնէն եազըլմըշ, եօյլէ քի Վանըն Վարչութիւնըն մէքթուպունու, վէ չօք զիյատէ հօշնութում սիզլէրին բարեմաղթութիւնլարընըզ իչին, պէնտէնիզ 1884 յուլիս 10 Թարիխի իլէ Օտէսանըն Արժանապատիւ Գրիգոր քահանայ Խորասանճեանըն յորդորըյլան կտակ եափտըմ, չօք էհլէլէրին վարժատունլարընա պիլթիւն վարիյէթիմի 34,000 րուբ., վէ պու փարատան փայ չըգարըրըմ Վանըն Սանդխտեան վարժատունունա 12,000 րուբ. կտակըն հայճա թէրճիւմէսինի պուլուրսընըզ պու մէքթուպումտա, վէ աննարսընըզ ֆիքրիմի. պու կտակ եափըլալը իւչ սէնէ օլուր, վէ տահա Վանըն Առաջնորդունուն պիր օրհնութիւն քէհատը ալամատըմ. պէն հագիգաթ Էրմէնիյիմ, վէ տինիմէ տէ գավի, անճագ տիւլիմիզի պիլմէյօրում, վէ գալմըշըմ պէօյլէ, պու սէպէպտէն պէնիմ հէլալ գազանճըմը խիթէյօրըմ քի պէնիմ վէ էհլիմին վէֆաթ իթմէսինտէն սօրա, գալսըն միլլէթիմիզին վարժատունլարընա. պունըն իչին տէ խօթէյօրըմ քի Նէրէյէ լազըմ իսէ սիզ եազընըզ քի, պիր օրհնանք քէհատը եօլլասընլար, վէ պէնիմ իսմիմ Գրիգոր տըր, վէ մահլէմիմ Սէրէպրէննիքօֆ, եօք քի Սարգիսով, Նիճէ եազըլմըշ:

Տուվանըզտա պէքլէյէրէք գալըրըմ
գուլունըզ
ԳՐԻԳՈՐ ՍԷՐԷՊՐԷՆՆԻՔՕՎ

1887 Յունուար 28
Օտեսսա

Հասցէ
Monsieur KIRKOR SEREBRENNIKOFF
à l'Eglise arménienne Odessa

* *

(Պատճէն Կտակի.)

1884 Թուականին յուլիսի 10ին, ինձ եկաւ գրասենեակս, որ եմ Օտեսայի նոտար և կը կոչուիմ Միքայէլ Օնուֆրիեվիչ Սիլպէսթրովիչ, առաջին Զաստը, Բրեօպրաժէնսքի փողոցը, Րոտոգօնօգի տունը Թիւ 47,—անձամբ ինձ անծանօթ Րումանիայի հպատակ Գրիգոր Անտօնովիչ Սէրէպրեաննիգով անուն անձը, որ կը բնակի շարունակ Պրաիլով քաղաքը, իսկ առժամանակեայ կերպով Օտեսա քաղաքը, Փօլիցէսկի փողոցը, Նօվօրօսիսքի պանդոկը, և ինձ ներկայացուց իւր անձին հաստատութեան համար իւր բասպօրդը, որ իրեն տրուած էր Րումանիա, և յայտնուած է Իսմայիլի քաղաքին ոստիկանութեան իշխանութեան կողմանէ ներկայ տարւոյս մայիս 24 Թուականաւ Նօ. 325, և Օտեսա քաղաքը Պուլըվարի ոստիկանութեան չաստը ներկայ տարւոյս յուլիս 4, և տուաւ ինձ ստորագրութիւն իրեն առողջ լինելը վասն կատարելոյ կտակն առաջնորդութեամբ անձամբ ինձ ծանօթ երեք վկաներուն, Օտեսայի Հայոց Լուսաւորչական Եկեղեցւոյն քահանայն Գրիգոր Գասպարեան Խորասանճեանը, և հրաժարեալ սպաներ ստորին աստիճանաւ, Մաթվէյ Թրօնովիչ Գ., Ալէքսանտրա Գօնսթանթինովիչ Գ. որք կը բնակին Օտեսա քաղաքը. առաջինը Պազարնի փողոցը, Հայոց եկեղեցւոյն տունը, երկրորդը Գարէթնօմ Նըբրափողոցը, Զգոնօրեվայի տունը, իսկ վերջինը Տէլոթէրնօյ փողոցը Զէրնօվիչի տունը, և յայտնեց թէ ինքը կը չինէ հոգեւորական կտակ, որ ամբողջապէս կը շինէ 1879 տարւոյն մայիս 5 Թուականաւ Օտեսա քաղաքին մէջ Նօվոսըլսքի նոտարին քով շինած իւր 4 և 1022 Թիւ հոգեւորական կտակը, և առաջ փոխարէն կը տրամադրէ հետեւեալը. Խելքը առողջ և յիշողութիւնը հաստատ լինելով, և ունենալով արժանաւոր ստացուածք, հետեւեալ կարգադրութիւններ կ'ընէ որ պիտի կատարուին յետ իւր մահուան: Նախ՝ իսկապէս իրեն յատկացեալ դրամագլուխը երեսուն և չորս հազար րուբլի է, որ գրուած է իւր անունովը Օտեսայի կայսերական Պանդան տոկոսով. Պանդային Դանթօանին յանձնուած է երեք անգամ յաջորդաբար, այսինքն՝ 10,000 րուբլի սեպտեմբեր 1ին 1878 Թուականին, նշանագիր Գ. Թիւ 100774: 8000 րուբլի մայիս 2ին 1879 Թուականին, նշանագիր Գ. Թիւ 100776: և 16,000 րուբլի ներկայ տարւոյս յուլիս 9ին, նշանագիր Գ. Թիւ 100885: Եթէ ինքը Գրիգոր Սէրէպրեաննիգովը մեռնի, դրամագլուխը պէտք է յաւիտեան մնայ յիշեալ Պանգան, և ոչ ոք իրաւունք պիտի ունենայ զանի առնելու. Նոյն ամբողջ դրամագլխոյն տոկոսը պիտի յանձնուի իւր օրինաւոր կնոջ, Մարիամ Գրիգորով Սէրէպրեաննիգովին, և նորա մահուանէն յետոյ նոյն դրամագլուխը պէտք է մնայ անմատչելի. Նորա կնոջ Մարիամ Սէրէպրեաննիգովի մահուանէն յետոյ, վերոյիշեալ 34,000 րուբլիի տոկոսը. նա կը կտակէ: Ա. Օտէսայի Հայոց Լուսաւորչական Եկեղեցւոյ վարժատան համար Գրիգոր Սէրէպրեաննիգով կը կտակէ մշտնջենաւոր կերպով 8000 րուբլի դրամագլխոյ մը տոկոսը. Բ. կը կտակէ մշտնջենաւոր կերպով 8000 րուբլի դրամագլխոյ մը տոկոսը Էջմիածնայ հոգեւորական ճեմարանին որ է Էջմիածնայ քաղաքին մէջ. Գ. նաեւ կը կտակէ մշտնջենաւոր կերպով 2000 րուբլի դրամագլխոյ մը տոկոսը Քիշնեվի Հայոց Լուսաւորչական եկեղեցւոյ վարժատան համար, որ է Քիշնեվ քաղաքին մէջ. Դ. կը կտակէ մշտնջենաւոր կերպով 2000 րուբլի դրամագլխոյ մը տոկոսը Գրիգորուպոլի Հայոց Լուսաւորչական եկեղեցւոյ վարժատան համար, որ է Գրիգորուպոլիս, Խէրսօնի կուսակալութեան մէջ, Թիրասպոլի նահանգին մէջ. Ե. կը կտակէ մշտնջենաւոր կերպով 2000 րուբլի դրամագլխոյ մը տոկոսը Աքէրմանի Հայոց Լուսաւորչական եկեղեցւոյ վարժարանին համար, որ յԱքէրման, Պեսարապիոյ կուսակալութեան մէջ. Զ կը կտակէ մշտնջենաւոր կերպով 12,000 րուբլի դրամագլխոյ մը տոկոսը Տաճկա-Հայաստանի Վան քաղաքի վարժարանին համար, որ կը կոչուի Հայկազեանց և Սանդխտեան երկսեռ վարժարան: Երրորդ, ամբողջ դրամագլուխները, ինչպէս որ ներկայ կտակիս առաջին յօդուածին մէջ յայտնուած է, պէտք է անմատչելի մնան և պահուին մշտնջենաւոր կերպով Օտէսայի տէրութեան Պանգան: Կտակաբարին և անոր կնոջը մահուանէն յետոյ նոյն դրամագլուխներուն համար պանգային վկայագիրը պէտք է պահէ Էջմիածնայ Սինոդը. իսկ վերոյիշեալ իւրաքանչիւր վարժարանի համար յատկացեալ գումարին տոկոսը պանգային գանձատունէն պիտի առնուի Օտէսայի Հայոց Լուսաւորչական եկեղեցւոյ երէցին և եկեղեցական երեսփոխանին կողմէ և պիտի յուղարկուի ուր որ կը պատկանի: Բոլոր առանք պէտք է կատարուին յիշատակութեամբ, Վանահայրին և եկեղեցւոյն ներկայացուցչին կողմանէ առանց վարձատրութեան իրենց օգտին, բացի միմիայն ամենահարկաւոր ծախքերէն, որպէս են դրոշմեալ թուղթի և փոխադրութեան համար եթէ հարկաւոր լինի: Չորրորդ, բոլոր մնացեալ ազգականները, Գրիգոր Սէրէպրեաննիգովը կը հրաժարեցնէ ժառանգութեան մասնակցելու. Եւ հինգերորդ, Ներկայ հոգեւորական կտակաւս իւր վերջին կամքը յայտնելով, կտակարարը կ'աղաչէ որ այսպէս կատարուի և պահուի սուրբ, անփոփոխ և անխափան 1054 օրինաց համաձայն:

Վերոյիշեալ վկաները յայտնած են:

Կը խնդրուի Ներկայ վկայագիրը կարդալ կտակարար Գրիգոր Սէրէպրեաննիգովի ի Ներկայութեան վերոյիշեալ վկաներուն, և բստ հաճութեան նորա և հաստատութեան, թէ նա բարի կամօք կը փափագի կատարել զայս, և կը հաւնայ ասոր իմաստը և նշանակութիւնը, որ ներմուծեալ է արձանագրութեանց մէջ, ուսկից ինքը դ'արձեալ կարդացած է միեւնոյն կարգադրութեամբ: 60 կոպէկնոց դրոշմեալ թուղթի վրայ գրուած յանձնուած է կտակարար Գրիգոր Անթօնովիչ Սէրէպրեաննիգովի, որ է Րումանիոյ հպատակ, մինչեւ իւր մահ նահանգական դատաստարանին ամեն տարի ներկայացնելու համար, գործադրութեան հաստատութեան համար:

(Ստորագրեալ.) մեծ Պրայիլով քաղաքը բնակող և երբեմն առժամանակեայ կերպով Օտէսա, Փօլիցէսկի փողոցը, Նօվօրօսիսքի պանդոկը, Րումանիոյ հպատակ Գրիգոր Անթօնով Սէրէպրեաննիգով:

(Վկաներու.)

Ներկայ հոգեւորական կտակը Րումանիոյ հպատակ Գրիգոր Անթօնովիչ Սէրէպրեաննիգով ինքը իւր ձեռամբ շինած և ստորագրած լինելուն, զոր մենք անձամբ տեսանք և գտանք որ խելքը առողջ և յիշողութիւնը հաստատ էր, հոս վկայ եղած ենք՝

Օտէսայի Հայոց Լուսաւորչական եկեղեցւոյ քահանայ, Գրիգոր Գասպարեան Խորասանճեանց, բնակող յ'Օտէսա, Պազարնի փողոց, Հայոց Լուսաւորչական եկեղեցւոյ տունը:

Հրաժարեալ ստորաստիճան սպայ Մաթվէյ Թրօնովիչ Գ. բնակող յ'Օտէսա, Գարէթնօմ Նըբրափողոցը, Զզօնօրովի տունը:

Հրաժարեալ ստորաստիճան սպայ Ալէքսանդր Գօնսթանթինովիչ Դզովսքի, բնակող յ'Օտէսա, Տէլոթէրնօյ փողոց, Զէրնօվիչի տունը:

Նոտար ՄԻԼՊԵՍՏՐՈՎԻՉ

Այս օրինակը բառ առ բառ համաձայն է իսկական վկայագրին հետ, որ արձանագրուած է 1884 Թուականին, Թիւ 18, և յանձնուած է Րումանիոյ հպատակ Գրիգոր Անթօնովիչ Սէրէպրեաննիգովի յուլիս 10, 1884, էջ 18դ (տող մելանով աւրուած:)

(Կնիք.)

Ց. Գ. Կտակի հայերէն թարգմանութիւնն առանց փոփոխութեան մի ընելու օրինակեցինք. միայն տողերը խիստ խառնակեալ էին, դասաւորեցինք: Վանահայր բառ մը կայ գործածուած, նշանակած եմ պայն. արդ օք ամենայն հայոց Հայրապետի կամ Կաթողիկոսի տե՞ղ գործածուած է, և այս որքան աններելի է: Իսկ եթէ Ասադ քահանայի կամ Առաջնորդի տեղ գրուած է, այդ եւս անտեղի է:

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆՔ ՀԱՅՈՑ ՄԻԱՑԵԱԼ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆՑ

ՄԱՅՐԵՆԻ ԼԵԶՈՒ

Ն. ՏԷՐ ՂԵՒՈՆԴԵԱՆՑԻ

Ազգային վարժարանաց մէջ ընդհանրացեալ սոյն ընտիր դասագիրքն սպառած լինելով, Ա. Բ. և Գ. հատորները վերստին տպագրուած են Աւետիք տպարանէն, բարեփոխեալ և ճոխացեալ մանկավարժական նորանոր պահանջմանց համաձայն: Կը գտնուին ամեն հայ գրավաճառաց քով. կեդրոնատեղին է Միացեալ Ընկ. գրասենեակն, Ղալաթիա, Կէօչէ Օղլու խան, Թիւ 12:

ՄԱՅՐԵՆԻ ԼԵԶՈՒ, Ա. տարի, 9րդ. տպագրութիւն, 3 ղրշ.
» » Բ. տարի, 7րդ. տպգր. 3 ղրշ.
» » Գ. » 4րդ. » 5 »

Բաւական թուով գնողաց գոհացուցիչ զեղչ կը լինի:

ԲԺՇԿՈՒԹԻՒՆՆ Ի ԼՈՆՏՈՆ

([illegible])

Լօնտօնի բժիշկները բժշկական ուսումնասիրութիւնն յառաջ տանելու և իրենց բժշկական փորձառութիւնը մի մեանց հաղորդելու համար կազմած են բժշկական ընկերութիւններ, որոնք ունին իրենց մասնաւոր շէնքերը, ժողովի համար սենեակներով, գրատունով են: Այս ընկերութիւնք ունին իրենց նախագահն, դպիրն են, որոնք երեւելի բժիշկներ են, և կանոնաւորապէս նիստ կ'ընեն ամիսն երկու կամ աւելի անգամներ: Ընկերութեանց անդամք կը բերեն իրենց հետ տարօրինակ հիւանդներ, ներկայացնելու համար բժշկական ժողովին: Հոն միմեանց քննութիւն և քննութիւն տեղի կ'ունենայ հիւանդին ստացածին, գործածուած դեղերուն և դարմաններուն նկատմամբ: Այս ընկերութեանց անունները միայն պիտի յիշեմք սոտ համառօտութեան համար:

1. Մէտիքըլ սօսայիթի աւ Լընտըն
2. Քլինիքըլ « « «
3. Բաթօլօճիքըլ « « «
4. Օպսթէթրիքըլ « « «
5. Ֆարմասիւթիքըլ « « Կրէյթ Պրիթըն
6. Ֆիզիքըլ « « Լընտըն
7. Օփթհալմօլօճիքըլ « « Թիւնայթըտ քինկտըմ
8. Էփիտէմիօլօճիքըլ սօսայիթի
9. Մէտիքըլ աւ լոյէնս էսօսիէյշըն
10. Մէտիքօ սայքօլօճիքըլ «
11. Րօյալ մէտիքըլ ընտ սըրճիքըլ սօսայիթի
12. Մէտիքըլ սօսայիթի
13. Սէնթրի ինսթիթիութ աւ Կրէյթ Պրիթըն
14. Սօսայիթի աւ մէտիքըլ օֆիսըրզ աւ հէլթ
15. Կայնիքօլօճիքըլ սօսայիթի
16. Րօյալ միքրօսքօփիքըլ սօսայիթի
17. Սթաթիսթիքըլ «
18. Հարվիըն «
19. Հանթէրիըն «
20. Լիննէըն «
21. Պրիթիշ մէտիքըլ էսօսիէյշըն
22. Նիւ սիտընհէմ սօսայիթի (այս ընկերութեան գործն է ամբողջ աշխարհի բժշկական գրականութիւնն հետազօտել և ընտրել երեւելի հեղինակաց գիրքերն առ ի հրատարակութիւն, ի հարկէ թարգմանելով Անգլիերէնի եթէ օտար լեզուներով գրուած են: Տարին 4-6 մեծահատոր գրքեր ի լոյս կ'ընծայէ):

Ասա կը տեսնենք նաեւ միայն Լօնտօնի (և ոչ ամբողջ Անգլիոյ) մէջ հրատարակեալ շաբաթական, ամսական ևլն. թերթերուն ցանկն իրենց գիներովը, ցուցնելու համար այս թերթերուն մեծութիւնն և կարեւորութիւնը:

		Հոգ.
1.	Լանսէթ Շաբաթական մի օրինակ	3 1/2
2.	Մէտիքըլ Րիքօրտ «	6
3.	Պօթմանի	7 1/2
4.	Պրիթիշ մէտիքըլ ճըրնըլ «	3
5.	Մէտիքըլ Թայմզ ընտ կազէթ «	3
6.	Մէտիքըլ Նիւզ «	1/2
7.	« Րիքօրտ «	3
8.	« Սթիւտընթս ճըրնըլ (ուսանողաց համար) «	1
9.	Պրիթիշ ճըրնըլ աւ տէնթէլ սայէնս կիսամսեայ	3
10.	Պօթանիքըլ մագազին ամսեայ	21
11.	Քիմիքըլ րիվիւ «	6
12.	Մէտիքըլ րիքօրտ «	9
13.	Միքրօսքօփիքըլ Նըրթէլըրն «	3
14.	Օփթհալմիք րիվիւ «	6
15.	Փրոթիքընըր «	9
16.	Ֆիզիօլօճիքըլ րիվիւ «	6
17.	Սէնիթէրի րիքօրտ «	6
18.	Սէնիթէրիըն «	9
19.	Վաքսինէյշըն ինքուայրըր «	1
20.	Միքրօսքօփիքըլ սօսայիթի երկամսեայ	24
21.	Անաթօմի ընտ ֆիզիօլօճի եռամսեայ	36
22.	Պրէյն «	21
23.	Տէրմաթօլօճի «	36
24.	Միքրօսքօփիքըլ սայէնս «	60
25.	Մէնթէլ սայէնս «	21
26.	Մայնտ «	18
27.	Օփթհալմօլօճի «	142
58.	Պըթըլօճիքըլ րիթրօսփէքթ վեցամսեայ	39
29.	Ֆիզիօլօճիքըլ մէտիսին ընտ մէնթըլ փաթօլօճի «	21
30.	Բայլէթիմ ինվէսթիկէյշըն ժամանակ ժամանակ	12
31.	Թրի ճըրնըլ աւ լարինկօլօճի, ամսաթերթ, որ 1887 յունվարին սկսաւ հրատարակուիլ	6

Վերոյիշեալ թերթերուն մէջ, բացի Լօնտօնի արքունի բժշկական դպրոցի ճառախօսութիւններէն, կը հրատարակուին նաեւ Լօնտօնի բժշկական դպրոցներու մէջ եղած դասախօսութիւնք, հիւանդանոցաց մէջ հիւանդներու վրայ եղած քննութիւնք, գործողութիւնք եւ նաեւ բժշկական ընկերութեանց մէջ քննուած նիւթոց համառօտութիւնք եւ քննադատութիւնք: Այն թերթերը տարածուած են ո՛չ միայն Եւրոպայի ամեն կողմերն այլ եւ աշխարհիս մէջ անգլիերէն լեզուն խօսող 104 միլիոն ազգերու մէջ: Գաղափար մը տալու համար թէ բաժանորդաց որքան ստուար թիւ մի ունին այս թերթերն, կը նշանակենք միայն որ Լանսէթ, որ Լօնտօնի բժշկական թերթ կը կոչուի եւ ունի մօտ 60 երես, այնչափ երես ալ ազդարարութեանց համար, 15,000 էն աւելի և Պրիթիշ Մէտիքըլ Ճըրնըլ 14,000 ի մօտ բաժանորդ ունին:

Լօնտօնի մէջ ամեն տարի կը տպուին նաեւ աչագին ծաւալով բազմահատոր գիրքեր որոնք ցոյց կուտան թէ Լօնտօնի բժշկական ուսումնասիրութիւնն որչափ յառաջադիմած է և Լօնտօնի բժիշկք ինչպէս սոյն ուսումնասիրութիւնն հետզհետէ կատարելագործելու համար անդուլ ջանիւք կ'աշխատին, և իրենց ուսումնասիրութեանց արդիւնքը կը հաղորդեն ոչ միայն Լօնտօնի, այլ և Անգլիոյ և բոլոր աշխարհի բժշկական աշակերտաց:

Վերոյիշեալ թերթերու և գրոց հրատարակման համար Լօնտօնի մէջ 14 բժշկական տպարան և գրատուններ կան որոնց մէջ մէջ 30 էն մինչեւ 250 անձինք կ'աշխատին, ընթերցողը կրնայ այսու մի գաղափար կազմել Լօնտօնի բժշկական գրականութեան ընդարձակութեան և յառաջդիմութեան վրայ:

Հիւանդանոցներու բժշկաց հանճարին համապատասխանող բժշկական գործիներ շինելու համար (ինչպէս նաեւ ընդհանուր բժշկութեան համար) 15 գործարաններ կան որոց մէջ 10 էն մինչեւ 150 մարդիկ կ'աշխատին. սոյն գործարաններէն ի Պոլիս ամենէն ծանօթն է Մօ Էնդ Թօմըս գործարանը. այս անունը բնտանի եղած է արդէն, ինչպէս կը վկայէ ամեն երախտ որ սոյն գործարանին եղած կամքի սրուակը կը գործածէ:

Մեծն Ուիլեամ Հարվիէն (1650- որ Անգլիոյ Հիփոքրատ կը կոչուի) սկսելով մինչեւ ներկայ ժամանակիս Լիսթըրի Էնթիսէփթիք դրութեան յաղթանակն բժշկութեան յեղափոխութեան մէջ, անգլիական բժշկական գրականութիւնն հետզհետէ բարձրանալու եւ կատարելագործուելու վրայ է, եւ ամբողջ աշխարհի բժշկական գրականութեան մէջ առաջին գիրքն բռնած է, որպէս Տր. Լիսսիէն գաղղիացի գիտուն բժիշկն ևս կը վկայէ իւր ընդարձակ յօդուածներով Բարիզի բժշկական «Կազէթ Հէպտոմատէր»ին մէջ: Բժշկական գրականութեան անգլիացի հեղինակներն իրենց սքանչելի հեղինակութեամբք բոլոր քաղաքակրթեալ երկիրներու մէջ ընդհանրապէս և բժշկական աշխարհի մէջ մասնաւորապէս իբրեւ բժշկութեան գիւցազուներ կը ներկայանան:

Ասոնց մի քանիներուն անուններն տալով պիտի բաւականանամք, ցուցնելու համար թէ անգլիական բժշկութիւնն ինչ մեծ ծառայութիւններ մատուցած է և կը մատուցանէ բժշկութեան և ընդհանուր աշխարհի:

Հարվի, Հանթըր, Քալէն, Ճէննըր, Պրաուն, Սըր Ճէյմս Սիմփսն, Կրավ, Փօթ, Սըր Բրիս Թրոմն, (որոնց կենսագրութիւնք երկու մեծահատոր գրքերով ի լոյս ընծայուեցաւ), Սըր Մարթին, Տօլթըն, Ֆարատէյ, Պրայթ, Էտիսըն, Սըր Չարլզ Պէլ, Թօմ, Չըրչիլ, Սըր Աշլի Քուբէ, Սըր Պէնճամէն Պրօտի, Սըր Թօմս Վիթսըն, Սըր Վիլեմ Ֆըրկըսըն, Քարփէնթըր, Ուէսթ, Տանքըն, Պրիճս Թըն Հիքս, Փէյֆէր, Էրիքսըն ևն ևն:

Սոյն անձանց հռչակեա ուժիւններն այսօր Լօնտօնի մէջ բժիշկներ և ուսանողներ ամենայն լրջութեամբ կ'ուսումնասիրեն և անոնց հետ Եւրոպիոյ եւ Ամերիկիոյ նշանաւոր հեղինակաց գործերն: Զանց ընելով հին արաբական, յունական, և հռովմէական հեղինակներն, բաւ կը համարիմ յիշել մի քանի նորագոյն հեղինակաց անուններն, որոց հեղինակութիւններն այսօր մեծ դեր մը կը խաղան բժշկական գրականութեան մէջ:

Փօրճամ, Վանսվիէթին, Պրուէ, Եաքիբօլ, Պրէթօնօ, Լիթրէ, Նէլաթօն, Անաբալ, Բլօս Պէրնար, Շարքօ, Փասթէօր, Ռօքոտա, Նէյէմայէր, Բօնհամ, Վիրխօֆ, Պիլրօթ, Րօքիթանսքի, Բօխ, Մէրիքէն, Սիմս, Ֆլինթ, Պարթօլօ, Տրապօսթա, Թոմաս, Էմէթ, Ժագու, Պէհրէն, Թրուսօ, Տրօյսիթաուս ևն ևն:

(Լօնտօնի բժշկական գրականութեան յառաջդիմութեան վրայ խօսքս վերջացնելէ առաջ, կ'ուզեմ նաեւ մի ուրիշ կէտ մ'ալ յառաջ բերել, որ թէեւ ուղղակի բժշկական ուսման չը վերաբերիր, և սակայն սոյն գրականութեան յառաջդիմութեանը նպաստելու մեծ միջոց մը եղած է: Խօսքս Պրիթիշ Միւզէյմ ըսուած թանգարանին վրայ է. սոյն թանգարանն իւր ճոխ ձեռագիրներ նկատմամբ է աշխարհիս մէջ առաջինն: Ամեն կարգի ուսումնական անձինք, ինչպէս բնական գիտութեան փիլիսոփայք, բժիշկք, հնագէտք, պատմիչք, լեզուաբանք, քանդակագործք, նկարիչք ևլն. ևլն. թանգարանի ճիւղերուն, ինչպէս նաեւ բուն թանգարանին մէջ որ կը պարունակէ խիստ մեծ քանակութեամբ հին թանկագին գիրքեր, և ձեռագրեր, կը գտնեն ընդարձակ ասպարէզ մը իրենց հետազօտութեանց համար: Թանգարանի կառավարիչ մարմինը սոյն գիտուն անձերը ամենայն յօժարութեամբ կը վարձատրէ իրենց հետազօտութեանց համար: Գաղափար մը տալու համար թէ սոյն հաստատութիւնը ինչ դեր կը խաղայ ընդհանուր գիտութեանց յառաջդիմութեանը մէջ, մի հակիրճ բաղդատութիւն պիտի ընեմ: Անգլիոյ արտաքին գործոց պաշտօնատան համար Անգլիոյ կառավարութիւնը կը վճարէ ամենաբարձր պաշտօնեային (որ է արտաքին գործոց նախարարն) սկսելով մինչեւ ամենավերջին պաշտօնեային 71 671 անգլ. ոսկի տարին, իսկ Պրիթիշ Միւզէօմ վարչութիւնը սոյն հաստատութեան մէջ եղած հետազօտութեանց համար կը ծախսէ տարին 162,235 անգլ. ոսկի:)

Տր. Գ. Ս. ՑՕՓՐԱՇԵԱՆ

Օ ՓԱՊՈՒՔ ՌԷԻՆԻ

340—ԲԷՐԱՅԻ ՄԵԾ ՓՈՂՈՑ—350

Պօն Մարշէի քով (Նախկին տուն Շավէնի)

Միացեալ Գործարանաց մեծ վաճառատանց տէրք, հաւատարիմ իրենց սկզբանց որ է իրենց ապրանաց մեթերքը վերանորոգել ամեն եղանակին, որոնց լինելով ծանր զոհողութիւններ ընել, յունուար 12/24 սկսեալ կազմակերպած են արտասովոր վաճառում մը, գնորդաց համար յոժ նըպաստաւոր պայմաններով: Ուստի վասահ են թէ ամեն ոք պիտի փութայ ամենեւին օգուտ քաղելով չափազանց զեղչեալ գնոյններ ընել:

Մանր. Զմրան յառաջացած լինելուն պատճառաւ, ձմեռնային ապրանքները մանաւանդ մեծ զեղչով պիտի վաճառին:

Ասոնք ի փաճառ հանուած ապրանքները:

Ամեն տեսակ Բրդեղէնք և Մետաքսեղէնք, փրանսական և անգլիական ընտիր կտաւներ, ամեն գոյնէ Աւըրալթըմ, սեւ և գունաւոր Թաւիշը, Ժանեակը, Մատապոլ, Ամերիգան, Ասուէք աչագին քանակութեամբ Գուլպայ եւ Կօշիկ, Հովանոցք, Շապիկք, առանձայ Բաճկոնակք, Սեղանի Անձեռոցք և Սրբոցք, Վերմակներ, Թաշկինակներ, Զեռնոցք, Սեզլիրանք, և հազար ու բիւր նիւթեր տրանց, կանանց և տղայոց համար:

ԱՐՏԱՍՈՎՈՐ ԱՌԻԹ

Գեղանիւս Ժէրսէյներ, 30 ղրշէն 48 ի իջած:

Մետաքս Սաթէն, կանգունը 5 1/2 էն 3 1/2 ի

Բուրդէ շրջազգեստներ, սկսեալ 6 1/2 ղրշէն:

Արանց համար զուտ բրդեայ բաճկոնակներ, սկսեալ 7 ղրշէն:

Կարասեաց համար Գուէթոն, կանգունը 1 3/4 ղրշ:

Ամերիկեան կտաւ, 24 եարտանոց ծրարն 28 ղրշ:

Ֆանըլա զուտ բրդէ, կանգունը 2 1/2 ղրշէն սկսեալ:

Սեւ մերինոս, կանգունը 3 3/4 ղրշէն:

Որսի համար արանց ժիլէներ, 12 ղրշէն

Գունաւոր ֆլանէլէ շապիկներ 12 ղրշէն

Հոտաւէտ Լիւղեր, Ժապաւէնք, Ժանեակք:

ՈՐՈՇԵԱԼ ԳԻՆ, ԿԱՆԽԻԿ ՎԱՃԱՌՈՒՄՆ

15—15

ԺԱՆ ԲՕՅԱԼԴԻ.— ՄԵԾ ԳՈՐԾԱՐԱՆ ԿԱՀԿԱՐԱՍԵԱՑ, Նոր բացուած Բերայի Մեծ փողոցը, 127, և ի Գալէ-Գափուս, կալաթիայի աշտարակին գիմաց և Եալըզքէ փողոցին քով, Թիւ 657.— ՄԵԾ ՄԲԹԵՐԱՆՈՑ ԿԱՀԿԱՐԱՍԵԱՑ, Նոյն փողոց Թիւ 657, 659, 661, 663.— Ամեն տեսակ ԿԱՐԱՍԻՆԵՐ.— ՇՔԵՂԱԿԵՐՏ ԿԱՐԱՍԻՆԵՐ, ամեն ճոխութեամբ և կատարելութեամբ.— Ամեն տեսակ ԿԵՐՊԱՍՆԵՐ.— Սրահներու համար ամեն տեսակ օթոցներ, գամակէներ, թիկնաթոռներ, աթոռներ.— Ամեն տեսակ ՄԱՀՃԱԿԱԼՆԵՐ և հազար տեսակ ուրիշ կարասիներ.— ՑԱՆՑՆԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ ալ կ'ընդունուին, կարճ պայմանաժամի համար.— ՀԱՍՏԱՏՈՒԹԻՒՆ, ՎԱՅԵԼՉՈՒԹԻՒՆ, ԱԺԱՆՈՒԹԻՒՆ.

Տուն Զգիթեա ԲՕՅԱԼԴԻ ԵՂԲԱՐՑ վաճառատան հետ:

ԻԼԱՆ

ԽԱԶԻՆԷԻ ԽԱՍՍԱԻ ՇԱՀԱՆԷ

Երզագը ուսմումիյէ անպարընա ալընաճագ քիլէ չէքէրինին գարարը գաթիսի իւչ եւուզ սէնէսի մարտընըն տէօրտունճիւ չարշէնպիհ կիւնի վիրլէճէկինտէն, Թալիպ օլանլարըն եէվմը մէզքիւրտէ սաաթ տօգուզտա գատար պէհճէճէզ Խազինէի Խասսաի Շահանէյէ կէլմէլէրի իլան օլունուր:

26 չուպաթ 302

1—3

ԻԼԱՆ

ՊԱԶԸ ՍԷՐԱՄՊԷՐԻ

Բօլէն վէ Մաթիէօ վէ Լօէր վէ Կալանթ վէ Հարթնաք ֆապրիգալէրի մամուլաթընտան օլմագ իւզրէ միւպայեաար մէյվըլի միւնագասայա գօնուլան օն տօգուզ գալէմ ալաթը միւթէնէվվիայը ճէրահիյէնին իթասըննա Թալիպ օլան վէ չէրայիթինի անլամագ իսթէյէնլէրին մարտը րումինին իւչիւնճիւ կիւնիւնէ գատար մագամը Սէրասքէրի լէվազըմաթը ումումիյէ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր:

26 չուպաթ 1887
Նօ. 29 1—3

ԻԼԱՆ

ՊԱԶԸ ՍԷՐԱՄՊԷՐԻ

Նիզամիյէ էյլիւէ անպարընտա Թէջաքիւմ խուլաս ֆիրուխթ օլունմագ իւզրէ միւզայէտէյէ գօնուլաճագը մուգատտէմէ տախի իլան խիլաֆինա օլան չուհա վէ ապա գըրբընթըլարը ֆիյաթը մալումէսի իլէ Թալիպլէրի էօհտէսինտէ օլուպ մարտը րումինին տէօրտունճիւ չարշէնպիհ կիւնիւնէ գատար տախի պէհէր կիւն միւզայէտէյէ պիլ իհրա մէզքիւր կիւնտէ գարարը գաթիլէրի վիրիլէճէկինտէն, ֆիյաթլէրինին զամմը իլէ իխթիրայէ Թալիպ վէ բէնչչէնպիհ կիւնիւ եւուզտէ պէչ զամմընա բաղլըպ պուլունանլարըն էյլիւէ անպարընա միւրաճաաթ իթմէլէրի իլան օլունուր:

26 չուպաթ 1887
Նօ. 30 1—3

ԻԼԱՆ

ՊԱԶԸ ՍԷՐԱՄՊԷՐԻ

Պէրութտա պուլունան վէ պուլունտուրըլաճագ օլան ասաքիրի Շահանէ խտարէսի իչիւն պին իւչ եւուզ իւչ սէնէսի մարտընտան իթիպարէն պիր սէնէ զարֆընտա միւպայեաար մաճալինճէ միւնագասայա վազ օլունան էրզագ.տան,

Նանը աղէպին գըյէի ճէտէսի օթուզ տօգուզ.

Տագիգին՝ օթուզ տօգուզ.

Տէօյիւլմիւշ պուղտայըն՝ օթուզ տօգուզ.

Պէքսիմէթին՝ գըրգ տէօրթ, գըրգ ալթը.

Պուլկուրըն՝ էլլի ալթը, օն ալթը.

Նիւշէթին՝ եւուզ օթուզ ալթը պուչուգ.

Երզին՝ եէթմիշ իւչ, օթուզ իքի.

Սատէեաղին՝ իւչ եւուզ օն պէշ, տօգուզ.

Թուզըն՝ երմի իւչ, տէօրթ.

Սօղանըն՝ օն ալթը, օթուզ սէքիզ.

Չէյթինին՝ եւուզ օթուզ իքի, ալթը.

Սապօնըն՝ եւուզ օթուզ սէքիզ, սէքսէն տէօրթ.

Մօմըն՝ եւուզ եէթմիշ եէտի, սէքսէն տէօրթ.

Հաթապըն՝ ալթը, երմի տէօրթ.

Թուզըն՝ օն տէօրթ, տէօրթ.

Շաիրին՝ երմի տէօրթ, տօգսան ալթը.

Սամանըն՝ եէտի, իքի.

Կաղըն՝ օթուզ իքի, իւչ.

Շէքէրին՝ տօգսան պէշ, տօգսան տէօրթ.

Ֆասուլեանըն՝ գըրգ սէքիզ, օթուզ ալթը.

Նօհուտըն՝ երմի պէշ, եէթմիշ տէօրթ.

Չէյթունըն՝ էլլի իւչ, տէօրթ.

Սիրքէնին՝ օթուզ եէտի, գըրգ տէօրթ բարայա օլարագ մահալլի թիալիպի էօհտէսինտէ օլտուղընտան, պուրաճա իթասըննա Թալիպ օլանլարըն լէվազըմաթը ումումիյէ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր:

26 չուպաթ 1887
Նօ. 31 1—3

ԻԼԱՆ

ՊԱԶԸ ՍԷՐԱՄՊԷՐԻ

Նիզամիյէ Թաճնիյէ խտարէսի հասըլաթընտան մէվճուտ օլուպ ֆիրուխթ օլունաճագ օլան եւուզ երմի պին գալըն վէ գըրգ պին գըյէ ինճէ քի ճէման եւուզ ալթմըշ պին գըյէ քէչէկին էսմանը էվվէլճէ Օսմանլը լիրասը եւուզ ղուրուշա օլարագ Նագտէն վէ բէշինէն վիրիլիպ պատէհու գալտըրըլմագ շարթը վէ չէրաիթը սաիրէսի իլէ գալըն քէչէկին պէհէր գըյէի ճէտիտի տօգուզ վէ ինճէ քէչէկին օն բարայա Թալիպի էօհտէսինտէ օլուպ կէլէճէք ալին իւչ եւուզ իւչ սէնէսի մարտընըն իքինճի բազար իրթէսի կիւնիւ գարարը գաթիսի վիրիլէճէկինտէն վէ իւչիւնճիւ սալը կիւնիւ տախի թէգարրուր իտէճէք ֆիյաթընա եւզտէ պէչ զամմ գապուլ օլունաճաղընտան, իխթիրայա Թալիպ օլանլարըն մագամը Սէրասքէրի լէվազըմաթը ումումիյէ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր:

24 չուպաթ 1887
Նօ. 28 3—3

ՀՐԴԵՀԻ ԵՒ ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ՆՕՐԹՀ ՊՐԻԹԻՇ ԷՆՏ ՄԷՐՔԸՆԹԱՅԼ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի 3,000,000. ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ 5,978,946
ՀԱՍՈՅԹ 1885 ՏԱՐՒՈՅ 1,788,964

ՆՕԹՀԸՐՆ ԷՇՈՒՐԸՆՍ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի 3,000,000. ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ 3,131,348
ՀԱՍՈՅԹ 1885 ՏԱՐՒՈՅ 898,072

Ընկերութիւնքս Պոլսոյ մէջ ունեցած Միացեալ Գործակալութեան միջոցաւ հրդեհի դէմ ամէն կարգի վտանգաւոր ապահովագրութիւններ ի գործ կը դնեն չափաւոր գնով, և իրենց ցոյց տուած դրամական երաշխաւորութեամբ մեծ գումարներ ապահովագրողաց կրնան վստահաբար զիրենք ներկայացնել. Նաև իբր ապացոյց իրենց հաստատութեան, միայն հրդեհի ճիւղին համար մինչև ցարդ տուած վնասնին 15,000,000 Անգլիական Ոսկին կ'անցնի։

ԾՈՎԱՅԻՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ՄԱՐԻԹԱՅՄ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի 500,000 — ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ Անգլ. Ոսկի 120,597

Ընկերութիւնս կ'ապահովագրէ շոգենաւուց և առագաստանաւուց մէջի ապրանքներն և դրամածրարներն խիստ օգտակար պայմանաւ։ Գնոց և այլոց վրայ տեղեկութիւն առնուլ ուզողք կը հրաւիրուին դիմել Ղալաթիա Գոմիսիոն խանի անկիւնն երկաթէ կամրջին վրայ նայող սենեակն, առ **ԳԱՌՆԻԿ Յ. ՍԵՐՈԲԵԱՆ** Գործակալ Կ. Պոլսոյ վերոյիշեալ երեք Ընկերութեանց։

Պահանջել գործարանին Այս նշանը — Պահանջել գործարանին Այս նշանը

ԵԹԷ ԿԸ ՀԱԶԱՔ

ԱՌԷՔ ՄԻԱՅՆ

ԺԷՐՕՏԷԼԻ ԲԱՍԴԻՒՅԼՆԵՐՆ

ՆՈՐՎԵԿԻՈՅ ՄԱՔՈՒՐ ԽԱԺՂԱՆՈՎ ՊԱՏՐԱՍՏՈՒԱԾ

Որք ծծուելով եւ ուտուելով կը ներգործեն ընդդէմ հարբուխի, Բրոնշիդի, Դուռի, Շնչարգելութեան, Ջայնի կերկերման, Խռչակատապի եւլն։ Ամեն բժիշկք կը յանձնարարեն ԺԷՐՕՏԷԼԻ ԲԱՍԴԻՒՅԼՆԵՐՈՒ գործածութիւնն եւ կ'արգելուն գործածել խայթղանի այլեւայլ շաքարահատներն եւ բաղադրութիւններն որք թէ՛ վտանգաւոր եւ թէ՛ անազդեցիկ են։

ԺԷՐՕՏԷԼԻ ԲԱՍԴԻՒՅԼՆԵՐԸ անմիջապէս կը ներգործեն եւ բժշկական ուրիշ պատրաստութեանց բուժել չկրցածն ապահովապէս կը բուժեն։

Ժէրօտէլի Բասդիլներու ազդեցութիւնը ՎԱՅՐԿԵՆԱԿԱՆ է ջղային հազերու մէջ.

ԱՒԵԼԻ ԱԺԱՆ ԵՒ ԱՒԵԼԻ ԱԶԴՈՒ ԲԱՆ ՈՒՐԻՇ Ո ԵՒ Է ԴԵՂ

Լաւագոյնս հասկնալու համար Ժէրօտէլի Բասդիլներու գերազանցութիւնն, ուշի ուշով կարդացէք հետեւեալ բժշկական դիտողութիւնները.

ԱՆՊԱՏԵՀՈՒԹԻՒՆՔ

Խայթղանի շաքարահատներու

1. ՄԱՐՍՈՂԱԿԱՆ ԽՈՂՈՎԱԿԻՆ, ուսկից կ'իջնեն խայթղանի կարծր և անլուծելի զանազան հատիկներն որք բերնին մէջ չլուծուելով կ'երթան ստամոքս կ'իյնան, առանց դպչելու իսկ խայթղան հաղորդելու շնչառական խողովակաց որոց սահմանեալ էին.

2. ԽՈՂՈՎԱԿԻՆ ԾԱՅՐԷՆ խայթղանի հատիկները կը մտնեն ստամոքսի մէջ և զայն բեռնաւորելով շաքարով և ձէթային նիւթերով, յառաջ կը բերեն ստամոքսի անհանգստութիւններ.

3. ԱՂԻՔՆԵՐՈՒՆ մէջ կը շարունակեն այս հատիկներուն պատճառած անհանգստութիւնք և յառաջ կը բերեն Բորբոքում, վէրք, խիթ ևն. իրենց պարունակած ափիոնի, մորֆինի եւայլն պատճառաւ.

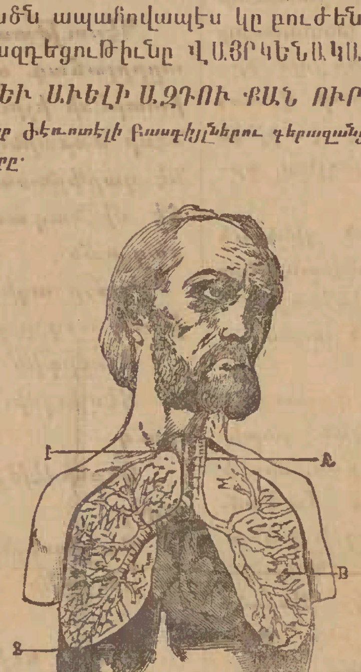

ԱՌԱՒԵԼՈՒԹԻՒՆՔ

Ժէրօտէլի Բասդիլներու

Ա. ՇՆՉԱՓՈՂՆԵՐՈՒՆ մէջ Ժէրօտէլի բասդիլներու գոլորշիները մեծապէս կը ներգործեն իրենց ուղղակի և կազդուրիչ յատկութեամբ, քանի որ կը շնչուին ու կը ծծուին։

Բ. ԹՈՔԵՐՈՒՆ, մէջ մէն մի շնչառութեան կը հասնին Ժէրօտէլի բասդիլներու գոլորշիներն և բնականաբար տարածուելով անմիջապէս ի գործ կը դնեն իրենց փրկաբար ազդեցութիւնը.

Բարիզի բժշկական ամենէն կարեւոր թերթն, կազէդ տէ Օբիթօ, այսպէս կը խօսի բասդիլներուն վրայ. «Պ. Ժէրօտէլ գտած մի գտած է խայթղանը մտցնելու համար շնչափողերու ամենէն նուրբ թելերուն մէջ, առանց պարունակելու վնասակար նիւթեր. Այս պայմաններով, խայթղանին ազդեցութիւնն այնքան արագ է որ քանի մը Բասդիլներ կը բաւեն հազը դադրեցնելու։»

ԺԷՐՕՏԷԼԻ ԲԱՍԴԻՒՅԼՆԵՐԸ անհրաժեշտ են ամէն անոնց որք ձայներնին կը յոգնեցնեն, արծաթ օդի մէջ կաշխատին կամ իրենց պաշտամանց պատճառաւ ստիպուած են գրգռիչ գոլորշիներ կամ փոշիներ ածել, ինչպէս Գործաւորք, Ջաղացպանք, Կառավարք, Երգիչք, Դերասանք, Ատենաբանք, Քարոզիչք, Փաստաբանք, Ուսուցիչք, Դաստիարակք, երկաթուղեաց Պաշտօնեայք ևն ևն։

Տարին 100,000 է աւելի մարդիկ կը բժշկուին այս Բասդիլներով եւ Պ. Ժէրօտէլ 40,000 է աւելի շնորհակալեաց նամակ ունի.

Ժէրօտէլի Բասդիլներն են խայթղանի միակ բասդիլներն որք վարձատրուած են Փարիզու 1878 ի Տիեզերական արուեստահանդէսի կողմէ, Նախարարական որոշմամբ և ըստ խորհրդոյ Առողջապահական խորհրդոյ՝ փորձերու ենթարկուած են, և Ռուսիոյ մէջ թոյլատրեալ են կայսերական կառավարութեան կողմէ, ըստ հաւանութեան բժշկական խորհրդոյ։

Իւրաքանչիւր տուփ կը պարունակէ 72 Բասդիլ. Ունի և Ծանօթութիւն գործածութեան եղանակի մասին. — Պահանջել գործարանի նշանը

Ա. ԺԷՐՕՏԷԼ, դեղագործ ի Սէն-Մէնհուլ, (Ֆրանսա)
Կ. Պոլսոյ մէջ կեդրոնատեղիքն են Բանզոլը եղբարք, Ն. Թէոտորիտէս և Դեղագործական Մթերանոցն, 35, Մեծ փողոց Կալաթայի։

ՆՈՐՎԵԿԵԱՆ ԻՒՂ

ԿԱՄ ՄՈՐՈՒԻ ՁԿԱՆ ՃՇՄԱՐԻՏ ԻՒՂ ՇԻՇԵՐՈՒ ՄԷՋ

Ն. ԹԷՈՏՈՐԻՏԷՍԻ

Այս ձկան իւղ քսան տարիէ հետէ կը յանձնարարուի մայրաքաղաքիս բժիշկներէն։ Այս առաջնակարգ պատրաստութիւն բազմաթիւ վկայագրեր ստացած է, իբր ամենէն ազդեցիկն այն ամեն հիւանդութեանց մէջ յորս մորու ձկան իւղ գործածել հարկ է,

Մորու ձկան իւղը մեծաքանակ և փոքրաքանակ կը ծախուի շիշերով ի

ԿԵԴՐՈՆԱԿԱՆ ԴԵՂԱՐԱՆՆ
Ն. ԹԷՈՏՈՐԻՏԷՍԻ
244, Բերայի Մեծ փողոց, 244
Կալաթա-Սէրայի ոստիկանատան դիմաց

ԳՈՒԻՆ

ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՀՐԴԵՀԻ ԴԷՄ

ՌԻԼԱՅԸՆՍ

Ծովային ապահովագրութիւն։ —Դիմել առ գործակատարն ընկերութեան, Պ. Ժ. Վ. Ուիթօլ, Ուիթօլ խան Պահչէ-գաբու Պոլիս. կամ Ղալաթիա Մերթեպանի փողոց Իզզէթ բաշա խան Թիւ 6։ 507

ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆՔ

ՓԱՓԱՏՕՓՈՒԼՕ ԵՂԲԱՐՑ

Պ. Պ. ՓԱՓԱՏՕՓՈՒԼՕ ԵՂԲԱՐՔ պատիւ ունին ծանուցանել մեծարգոյ հասարակութեան թէ Լիոնի ամենակարեւոր և լաւագոյն գործարանաց հետ յարաբերութիւն հաստատած լինելով, այս անգամ եւս այլեւայլ տեսակ ընտիր ՄԵՏԱՔՍԵԱՑ ԿԵՐՊԱՍՆԵՐՈՒ հաւաքում մը ինչպէս նաեւ Փարիզու վերջին նորաձեւութեան վերաբերող կաւնէ-բէ-բէ բերել տուած են յոյժ համեստ և չափաւոր գներով։

Յիշեալ վաճառատուները կը գտնուին ի Մեծ-Շուկայ Կ. Պոլսոյ.

Ի Քէօսպաշի-խան Թիւ 3. 4.
Ի Քիւրքճիլէր » 21.
Սանտալ Պէզէսթէնի դուռը » 34.
Ի Գալփաքճըլար պաշը » 31. 33.
30—36

ԳՐԱՄԵՆԵԱԿ

Ծովային, հրդեհի և ցամաքային ապահովագրութեան

Մէհմէտ Ալի բաշա խան, 2, Պոլիս

Ստորագրեալքս, Մ. ԹԻՒԼՊԷՆՏՃԵԱՆ եւ ԿՈՒ, պատիւ ունին ծանուցանել վաճառականաց թէ Ընդհանուր Գործակատար անուանուած են Մանհայմի ՌԷԱՍԻՒՐԱՆՍ ՄԱՐԻԴԻՄ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ։

Compagnie de Ré-Assurances Maritimes de Mannheim

Այս ընկերութիւն, Պայմանագրութեամբ հաստատուած լինելով ծովային ապահովագրութեանց ուրիշ ընկերութեան մի հետ, ունի ընկերային միացեալ դրամագլուխ մը Փր. 15.000.000
Դրամագլխէն չըմուծուած հանուած 7.500.000
Պահեստի դրամագլուխ 775.000
Պահեստ սահմանեալ վտանգներու և չվճարուած վնասուց համար 1.750.000

Ուրեմն, Մանհայմի Ռէասիւրանս մարիդիմ Ընկերութիւնն ամեն երաշխաւորութիւն կ'ընծայէ շոգենաւով, առագաստանաւով, երկաթուղով եւ ներածեալ կամ արտածեալ ապրանաց ապահովագրութեան համար։

Ընկերութիւնս նաև մասնակից է «ԱՐԺԷՔԻ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ՄԻՈՒԹԵԱՆ»

Union pour l'Assurance de Valeurs

և հինգ ընկերութեանց համերաշխութեան ներքեւ,

որք 30,500,000 Փրանքի

դրամագլուխ մ'ունին, յանձն կ'առնու ապահովագրել ամեն տեսակ արժէք, արժէթուղթ, կտրոն, պանքնոտ, գոհարեղէն ևն, որք կը ղրկուին թղթատարութեան և ուղեւորական միջոցաւ։

Այս ընկերակցութիւններն կողմէ ընկերութեանց անուանին տպագրեալ են ապահովագրութեան մուրհակաց վրայ։

Կ. Պոլսոյ համար երաշխաւորեալ է Օսմ. կայսերական Պանքան։

Աւասիկ ընկերութեան ԳՐԱՄԱՏՆԵՐՑ անունները.

Բարիզ	Գոնդուաու տ'էսգոնդ տը Բարի
Լոնտոն	(Լընտըն Լնտ Գառնէնդի Պէնքին և ընկ. (Հնդկաստանի, Աւստրալիոյ և Չինաստանի Պանքա (Աւստրալիական միացեալ Պանքա
Համպուրկ	Պէրլինի կիրմանական Պանքա
Ամսդէրտամ	Ամսդէրտամի Պանքա
Անվէրս	Անվէրսական վարկի Պանքա
Լիէժ	Ընդհանուր Պանքա Լիէժի
Պրուսէլ	Ընդհանուր ընկերութիւն յօգուտ ազգային ճարտարութեան
Մանհայմ	Վարկի հռենական Պանքա
Պերլին	Ս. Պլայխրէօտէր
Վիէննա	(Գրէտի Անշդալտ (Աւստրիական Պանքա Վիէննայի
Բեդերսպուրկ	Ժ. Է. Կիւնցպուրկ
Գոբէնհակ	Երկրագործական Պանքա Տանիմարքայի
Ճենովա	Բոտ. Հոֆեր և ընկ.
Զմիւռնիա	Տը Գառմեր եղբարք
Պուքրէշ	Ռումանիոյ Պանքա
Աթէնք	Ճարտարարուեստից վարկի Պանքա Յունաստանի

Աւելի ընդարձակ տեղեկութեանց համար դիմել Գործակալութեան գրասենեակը։ Պայմաններն և գներն յոյժ չափաւոր են։

Գոյնեք-էքսփէրթէօր, Հ. Օպէռ, փորձագէտ Վէրիթաս ծովային գործոց գրասենեակին, Ստրէնճը խան, 6, Կալաթա։

Ընդհանուր Գործակատար
Մ. ԹԻՒԼՊԷՆՏՃԵԱՆ ԵՒ ԿՈՒ

ԵՐԹԵՒԵԿՈՒԹԻՒՆ

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՈՒՑ

Ընդ մէջ Անգլիոյ, Կ. Պոլսոյ և Օտեսայի

ԹՈՎՄԱՍ ՈՒԻԼՍԸՆ

ՈՐԴԻՔ ԵՒ ԸՆԿ.

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնօ
Ալպանօ	2,000	Լէբանդօ	4,500
Անճէլօ	3,000	Մարէնկօ	4.300
Արկօ	1,300	Մարաթոն	2,500
Պասսանօ	3,500	Միլօ	2,000
Փօրօտինօ	2,200	Նէրօ	2,000
Պրավօ	2,000	Օթէլլօ	5,000
Գէյրօ	2,600	Օրլանտօ	3,000
Գալիբսօ	2,500	Օգրանդօ	4,500
Գամէօ	2,100	Օգօ	2,000
Գադօ	2,000	Բաուիֆիք	1,200
Գօմօ	2,700	Բալէրմօ	3,200
Տիտօ	2,500	Բառգէր	1,700
Տօմինօ	1,800	Քիգօ	2,800
Էրադօ	2,600	Րիալթօ	4,400
Տրագօ	2,600	Րինալտօ	3,200
Ֆալքօն	800	Րօլլօ	3,000
Ֆիտօ	1,700	Րոմանօ	5,500
Ֆլամինկօ	1,600	Րոմէօ	3.500
Հիտալկօ	5,500	Սալէրնօ	4,000
Կէգանօ	2,200	Սաֆօ	2,000
Կօզօ	1,800	Սիլվիօ	2,000
Կրոտօ	2,200	Սօրէնդօ	4,300
Չանկօ		Ծադօ	1,200
Չէրօ	2,000	Թ. Ուիլսըն	3,000
Չիտալկօ	3,000	Թիկէր	1,300
Չիւմպէրգ	1,200	Թօլէտօ	2,800
Ճիտօ	2,300	Վասանդօ	3,600
Քէլօ	2,000	Ուէտօ	1600
Քօմօ	2,200	Զէպրա	3,000
Լէօ	2,000	Զէրօ	41,0

Ուխալօ շոգենաւը, նաւապետ Նիւմէն, ընդհանուր վաճառքով Հըլէն առա կ'սպասուի ամսոյս 21ին։

Էրաթօ շոգենաւն, ընդհանուր վաճառքով այժմ կը բեռնաւորի ի Հըլ և ամսոյս 11ին պիտի մեկնի։

Ուղեւորներու համար ամեն դիւրութիւն կ'ընծայուի

Աւելի մանրամասնութեանց համար դիմել առ ՖՐԷՅԶԸՐՈՒՔ ՀԻԼՏ ԵՒ ԸՆԿ.
Գործակալք
Թիւ 17-18, Ֆինճիլիք Միւլքէթ խան Ղալաթիա
514

ՄՈՍ

ՇՈԳԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

Լիվըրբուլի և Միջերկրականի միջև բանող շոգենաւք

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոննոյ
Քառնաքա	4200	Սֆինքս	3000
Ֆէրօս	4000	Օսայրիս	3000
Օսմանլի	4000	Նէֆթիս	3000
Սէսոստրիս	3250	Բէրա	3000
Թիպա	3250	Լօթիւս	800
Մակտալա	3250	Օլինտա	800
Մարեոթիս	3250	Սէվիլ	700

Դիմել առ Ժ. Թ. ՈՒԻԹՈԼ և ԸՆԿ.
Ուիթօլ խան
ՃԷՅՄՍ ՄՈՍ և ԸՆԿ
515 31, Ճէյմս Սդրիթ, Լիվըրբուլ

ՇՈԳԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԵՒ ՄԱՐՕՔԵԱՆ

Ն. ԲԱՔԻ ԵՒ ԸՆԿ.

Մարսիլիոյ և Պոլսոյ միջև կանոնաւորապէս բանող

Ուղեւորի և ապրանքի փոխադրութեան

Նաւարկչէքի, ուղեւորութեան և այլ տեղեկութեանց համար

Դիմել առ գործակատարն
ԹԻՆԻՈՒԹԷ ՐԸՓՈՒԼ
Թիւ 17-18 Ֆինճիլիք Միւլքէթ
514 Մումհանէ փողոց, Թիւ 14

ՍԻՆԿԷՐԻ

ՃՇՄԱՐԻՏ ԿԱՐԻ ՄԵՔԵՆԱՅՆԵՐԸ

Կը գտնուին միմիայն ի Պոլիս, Մահմուտ բաշա, 90, — ի Կալաթա Կլավանի խան, 2, — ի Բերա, Կալաթա Սէրայի դիմաց։

Ժ. ՆԻԵՏԼԻՆԿԵՐ

Վճարման դիւրութիւն
Զգուշանալ կեղծերէն։

ՔԻՒՆԱՐՏ

ՇՈԳԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՔ

Ութ օրը անգամ մը կը բանին Լիվըրբուլի և Միջերկրականի միջև.

Ուղեւորք և ապրանք կ'ընդունուին Նիւ Եորքի, Պոստոնի, և Միացեալ Նահանգաց ու Գանատայի ամեն կողմերուն համար, նմանապէս Հավրի, Ռուէնի, Բարիզի, Լոնտոնի, Կլասկովի, Մանչէսդրի, Բրատֆորտի ևն ևն համար։

Ուղեւորաց համար ամեն դիւրութիւն կ'ընծայուի։

Ամեն շոգենաւու մէջ կայ կին ծառայող մը

Ընկերութեան շոգենաւերը նշանաւոր հանդիսացած են իրենց հաստատութեամբ և կանոնաւորութեամբ։

Գործակատար ԹՈՄԱՍ Ջ. ՃՕՒԼԻ
Թիւ 1 Ֆինճիլիք Հալա
511 փաշա խան, Ղալաթիա

ԲԱԲԱՅԱՆԻ

ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

Լիվըրբուլի, Միջերկրականի և Օտեսայի միջև կանոնաւորապէս բանող

Անուանք	Թոնոյ	Նաւապետք
Այա Սոֆիա	3,900	Պէքս
Արքատիա	2.500	Ռոճըրս
Անատոլիա	2,500	Փոլ-կօլման
Լագոնիա	2,500	Ուիլքս
Մագեդոնիա	,500	Մարշ
Րումելիա	2.800	Ֆօթըրկիլ

Ընկերութիւնն օրինաւոր գներով վաճառք կ'ընդունի Եւրոպական երկիրներու և Ամերիկայի համար։

Ամեն դիւրութիւն և հանգստութիւն կը տրուին ուղեւորաց։

Դիմել առ ԴԱՆԻԷԼ ԲՕՌՕ ԵՒ ԸՆԿ.
513 Գործակալք

ՖՐԷՏ. ԼԷՅԼԱՆՏ

ՇՈԳԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՔ

Որք կանոնաւորապէս կը բանին Լիվըրբուլի և Արեւելքի միջև.

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոն.
Ալճէրիան	2500	Ֆավոնեան	3700
Ալզասիան	2500	Ֆլամինեան	3700
Անատոլեան	2500	Ֆլավեան	3700
Աթենեան	2500	Իպէրիան	3500
Արապիան	3700	Իլիրիան	3500
Պավարիան	6000	Իսդրիան	3500
Պուլկարիան	6000	Լէսպիան	2200
Քասթելեան	800	Լիկուրեան	2500
Սայրէնեան	2000	Լիպեան	800
Տօւրօ	700	Օպորթօ	700
Էճիփշըն	3700	Բէրսիան	3800
Ֆապիան	3700	Վալէնսիան	6800
Ֆալէրնիան	3700	Վիրճինեան	6800

Ուղեւորներու համար ամէն դիւրութիւն

Աւելի մանրամասնութեանց համար դիմել առ ԷՏՈՒԱՐՏ ԼԱՖՕՆԹԷՆ
Գործակալ
Թիւ 34, 35, 36, Քիւչիւք Միլլէթ խան, Ղալաթիա.

Նաւատէարք, Պարոնայք Ֆրէտ, Լէյլանտ և ընկ. Լիվըրբուլ

Գործակալութիւնք
Կ. Պոլիս, Էտուարտ Լաֆոնդէն.
Ճիպրալթար, Պ. Պ. Քարվըր Եղբարք.
Աղեքսանդրիա, Կ. Լ. Վահման և ընկ.
Մալթա, Ա. Քամիլիէրի.
Շիրա, Ա. Մ. Մավրոկօրտադօ.
Զմիւռնիա, Պ. Ուիդըլ և ընկ.
512

ՏԱՍՆ ՏԱՐՈՒԱՆ ՅԱՋՈՂՈՒԹԻՒՆ

ՄԻՋՕՏՕՍՕՊԱՆ ԵՒ ԱՆՈՒՇԱՀՈՏ

ՃՇՄԱՐԻՏ ՓՈՇԻ

Սենեկաց եւ զգեստուց համար

Ա. ՄԻԼԱԳՈՂԻՋ
Ի Սփլիթ (Դալմաթիա)

Կեդրոնատեղի ի Կալաթա, Մոմ-հանէ Լոյտ խան, 2։

Արտօնատէր Ս. ՏԱՄԱՏԵԱՆ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԵՒԵԼՔ ԼՐԱԳՐՈՅ

ԵՐԿԱՆԱԹԱՐ առաջին կարգի և զուտ պողպատէ, կրելով ՍԻՏՆԷՅ ՆՕՈՒԻԼ նշանը։

Կաշիէ ՓՈԿԵՐ ամեն մեծութեամբ, մեքենայներու համար.

ՈՒԵՍՏԻՆԻ իւղ մեքենայից համար.

ՄԱՀՃԱԿԱԼՔ երկաթէ և արոյրէ.

ՄԱՄՈՒԼՔ ընդօրինակութեան.

Զանազան տեսակ ԴԱՐԲՆԱԼ առարկայք.

Անգլիական ԹԱՆԱՔ տպագրատանց համար։

ՍԻՏՆԷՅ ՆՕՈՒԻԼ ԵՒ ԸՆԿ.

Վաճառական և ընդհանուր Գործակալք
ՑԱՆՑՆԱԿԱՏԱՐՈՒԹԵԱՆ
Գէորգ պէյ խան, Երիքայէ Գալաթըլըմ
Ղալաթիա, Կ. ՊՈԼԻՍ

Միակ կեդրոնատեղի
ՄԻԼՆԷՐԻ ԳՐԱՄԱՐԿՂԱՑ
Որոնք կը դիմանան կրակի և գողութեան

Գնողաց համոզման համար մեր վաճառատանց մէջ կը գտնուին վկայագրեր ամեն կրակի մէջ եղած փորձերու ապացոյցներ։

ԲԼԱՔԷ ԱՐԾԱԹԵՂԷՆՔ

Անգլիոյ հռչակաւոր գործարանէն
ՃՕԶ ՕՈՏԻՆԿ ԵՒ ՈՐԴԻՔ
ԱԾԵԼԻՔ, ՄԿՐԱՏՔ ԵՒ ՋՄԵԼԻՔ
Նոյն վաճառատան

ԲԵՆԴՐՈՒԼԻ ԼԱՄԲԱՐՆԵՐ
Նոր կատարելագործութեամբք շինուած, երկու լոյսով

Վաճառատունս յանձնարարութեամբ կ'ընդունի ամեն տեսակ ապրանքներ ապսպրել.

ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻ

ԵՐԹԵՒԵԿՈՒԹԻՒՆ ԸՆԴ ՄԷՋ Կ. ՊՈԼՍՈՅ ԵՒ ՔԻՒՉԻՒՔ-ՉԷՔՄԷՃԷԻ

Սկսեալ ի 1 Հոկտեմբեր (Ն. Տ.) 1886, մինչեւ ցնոր տնօրինութիւն

Կ. ՊՈԼՍԷՆ ՔԻՒՉԻՒՔ-ՉԷՔՄԷՃԷ

ԹՈՒԱՀԱՄԱՐ ԿԱՌԱԽՄԲՈՑ

	4	6	8	2	10	12	14	16	18	20	22	24	26	28	30	32	34	36	38	40	42	44				
	Առաւօտ												Իրիկուն													
	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.
Կ. Պոլիս	6 15	6 44	7 12	7 45	8 9	8 40	9 10	9 44	10 20	10 48	11 22	11 50	1 30	2 1	2 54	3 41	4 9	4 42	5 11	5 39	5 55	6 37	...	...	...	...
Գումգաբու	6 24	6 3	7 22	7 55	8 18	8 49	9 19	9 53	10 29	10 57	11 31	11 59	1 39	2 10	3 3	3 50	4 18	4 51	5 20	5 48	6 4	6 46	...	...	...	...
Եէնի-գաբու	6 28	6 57	7 26	...	...	8 53	9 23	...	10 33	11 1	11 35	12 3	1 43	2 14	3 7	3 54	4 22	4 55	5 24	5 52	...	6 50	...	...	...	...
Տավուտ փաշա	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
Սամաթիա	6 34	7 3	7 32	...	...	8 59	9 29	...	10 39	11 7	11 41	12 9	1 49	2 20	3 13	4 ...	4 28	5 1	5 30	5 58	...	6 56	...	...	...	...
Եէտի-գուլէ	6 38	7 7	7 38	8 5	8 26	9 4	9 32	10 1	10 43	11 10	11 45	12 12	1 52	2 24	3 17	4 4	4 31	5 6	5 33	6 1	6 13	7 1	...	...	...	...
Մագրիգիւղ	6 49	7 19	7 50	8 19	...	9 16	...	...	10 55	...	11 58	...	...	2 36	3 28	4 16	...	5 18	...	...	6 25	7 12	...	...	...	...
Այ Ստեֆանօ	...	7 28	7 59	8 31	...	9 25	...	...	11 4	...	12 8	...	...	2 45	...	4 25	...	5 27	...	...	6 35	...	...	...	...	...
Քիւչիւք Չէք	...	...	...	8 40	...	...	...	...	...	...	12 16	...	...	...	...	...	...	...	...	...	6 43	...	...	...	...	...
....	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...

ՔԻՒՉԻՒՔ-ՉԷՔՄԷՃԷԷՆ Կ. ՊՈԼԻՍ

ԹՈՒԱՀԱՄԱՐ ԿԱՌԱԽՄԲՈՑ

	3	5	7	9	11	13	15	17	19	21	23	25	27	29	31	33	35	37	39	41	43	1				
	Առաւօտ											Իրիկուն														
	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.
Քիւչիւք Չէք	...	6 35	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	1 52	...	...	...	...	...	...	...	...	6 25	...	...	...	...
Այ Ստեֆանօ	...	6 44	...	7 41	...	8 40	...	9 39	...	...	11 21	...	2 1	...	2 54	...	...	4 42	...	5 50	...	6 36	...	...	...	...
Մագրիգիւղ	6 25	6 54	7 27	7 51	...	8 50	...	9 49	...	...	11 31	...	2 11	...	3 4	3 51	...	4 52	...	6 ...	...	6 49	...	...	...	...
Եէտի-գուլէ	6 38	7 6	7 39	8 3	8 34	9 4	9 38	10 1	10 14	11 16	11 44	1 24	2 23	2 48	3 16	4 3	4 36	5 5	5 38	6 12	6 31	7 3	...	...	...	...
Սամաթիա	6 42	7 10	7 43	8 7	8 38	9 8	9 42	...	10 18	11 20	11 48	1 28	2 27	2 52	3 20	4 7	4 40	5 9	...	6 16	6 35	...	...	...	...	...
Տավուտ փաշա	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
Եէնի-գաբու	6 48	7 16	7 49	8 13	8 44	9 14	9 48	...	10 24	11 26	11 54	1 34	2 33	2 58	3 26	4 13	4 46	5 15	...	6 22	6 41	...	...	...	...	...
Գումգաբու	6 52	7 20	7 53	8 17	8 48	9 18	9 52	10 10	10 28	11 30	11 58	1 38	2 37	3 2	3 39	4 17	4 50	5 19	5 47	6 26	6 45	7 12	...	...	...	...
Կ. Պոլիս	7 ...	7 28	8 1	8 25	8 56	9 26	10 ...	10 18	10 36	11 38	12 6	1 46	2 45	3 10	3 38	4 25	4 58	5 27	5 55	6 34	6 53	7 20	...	...	...	...
....	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...

Փոքր ծրարներն անխտիր կ'ընդունուին ամեն կառախմբի մէջ, իսկ մեծ ծրարք Պոլսէն Մաքրի գիւղ կամ աւելի հեռի կայարանաց միջեւ բանող կառախմբոց մէջ միայն. Թիւ 1 և 2 կառախումբերն ունին Ա. Բ. և Գ. կարգի վագոններ. միւս կառախումբերն ունին միայն Բ. և Գ. կարգի վագոններ.